

Farvel Møller

KARRIERE: "Medlemmerne af de væbnede styrker er helt afhængige af hinanden. Vi er afhængige på en måde, der ikke findes i det civile samfund og i yderste konsekvens indebærer denne afhængighed, at vi dør for hinanden". Læs oberst Lars Møllers kommentar i forbindelse med hans pensionering. ■

● Side 28

Flyvende afghanere

TASK FORCE 7: I december fløj danske specialoperationssoldater sammen med afghanske specialpolitiosoldater på en af deres sidste fælles operationer i Afghanistan. Operationen viste, at den afghanske politienhed efter to års dansk træning nu er klar til at stå på egne ben. ■

● Side 14-15

Når du bliver syg

SYGDOM: Når du først ligger syg under dynen, er det sjældent regler og lovgivning om sygefravær, der fylder tankerne. Men det kan godt betale sig for både chef og medarbejder at sætte sig ind i reglerne – særligt hvis der er tale om et længerevarende sygdomsforløb. ■

● Side 20

FORSVARSAVISEN 01

ÅRGANG 3 · FEBRUAR · 2014

KRUDTTØNDEN SYDSUDAN

Den voldelige interne konflikt i Sydsudan har vendt op og ned på de danske FN-soldaters opgaver i UNMISS. Højtråbende soldater viftende med AK-47 rifler og truende stemning er også en del af hverdagen.

Side 4-7

I SIDSTE ØJEBLIK / NYHEDER FRA IND- OG UDLAND

Nye Nyboder

KØBENHAVN: Forsvaret har netop afsluttet første etape af restaureringen og moderniseringen af det historiske gule Nyboder. Planen er at forvandle Nyboders gamle, nedslidte bygninger til et moderne, levende campus. I denne første etape er en karré bestående af 16 huse blevet restaureret. Bygningerne i Nyboder er fredede, og der arbejdes omhyggeligt med bevaring af bygningernes arkitektoniske og kulturhistoriske værdier. Restaureringen beløber sig i første fase til cirka 97 millioner. A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, der har doneret 2/3 af udgiften til restaureringen, og Forsvaret har finansieret den sidste tredjedel. ■

Første forsvarsattaché

KINA: Danmark får nu sin første forsvarsattaché i Kina. Det sker, når brigadegeneral Carsten Rasmussen bliver ansat som forsvarsattaché på den danske ambassade i Beijing. Carsten Rasmussen har tidligere arbejdet i Forsvarsministeriet med fredsbevarende operationer, og han var i 2008-2013 forsvarsattaché ved den danske ambassade i Warszawa. Carsten Rasmussen skal følge kinesisk udenrigs- og sikkerhedspolitik og være bindeled til de internationale operationer. Danske og kinesiske soldater arbejder allerede nu sammen i operationen med at skaffe kemiske våben bort fra Syrien. ■

Unge bliver væk

VÆRNEPLIGT: På fem år er antallet af unge mænd, der udebliver fra session, steget med 37,5 procent. I 2013 blev hver ottende – 4744 af de indkaldte – væk. I 2009 drejede det sig kun om 3451. Og det er en dyr fornøjelse at udeblive. Det koster en bøde på 1.600 kroner og et krav om at møde op til næste Forsvarets dag. Langt de fleste – omkring 96 procent - aftjener deres værnepligt frivilligt, og der kan være et par års ventetid på at komme ind på de mest populære steder. ■

OVERBLIK

REDIGERET AF
KAREN DAHLIN
DAHLIN@MIL.DK

Jeg har nu fået en lille fornemmelse for, hvad det var soldaterne gennemgik dengang i 1864.

Flemming Pallesen formand for foreningen **Jydske Landsoldater**, der deltog i 1864-minde-marchen.

DANISH AIR SHOW

Flyopvisning i juni på Flyvestation Karup

OPVISNING: Det er i år igen blevet Helicopter Wing Karup og dermed også Flyvestation Karups tur til at lægge faciliteter til flyopvisningen Danish Air Show. Arrangementet løber af stablen søndag den 22. juni 2014, og her vil det være muligt at opleve fly, materiel og personel fra det danske Flyvevåben samt resten af Forsvaret under temaet "Til lands – til vands – i luften". ■

> HR-PORTALEN PÅ FIIN OG INTERNET

HR-portalen er den primære indgang til informationer om din ansættelse, hvad enten du er chef, leder eller medarbejder. Du finder HR-portalen på intranettet under Viden om -> HR. På internettet findes HR-portalen på www.forsvaret.dk, hvor du skal klikke på linket "For ansatte i forsvaret" i nederste højre hjørne.

> **HR-RÅDGIVNING 3266 5566**
- for chefer, ledere og mellemlidende

> **MILITÆR DISCIPLINARLOV 3266 5577**

> **SYGEMELDING 3266 3266**

> **LEDIGE STILLINGER FORSVARET.DK/JOB**

> **VÆRNEPLIGT 4489 5000**

LÆS FLERE NYHEDER, GÅ I DYBDEN MED FOKUSOMRÅDER ELLER SE VIDEOER PÅ FORSVARET.DK

Din mening

MÅLING: Hvis du har fødselsdag mellem den 21.-31. i alle måneder, kan du nu deltage i en HR-måling. HR-målinger bruges sammen med arbejdspladsvurderingerne til at forbedre trivsel og arbejdsmiljø i din enhed og er med til at gøre Forsvaret til en bedre arbejdsplads. Brug dit MA-nummer til at logge på undersøgelsen. Kun Epinion får din besvarelse, mens du overfor 'systemet' er ukendt. HR-målingen er nummer tre og fortsætter til fredag den 21. februar. En måneds tid efter er resultaterne på HR-portalen. ■

Klik ind på survey.epinion.dk/hr

Erstatning

VETERANER: Det lovforslag, der skal gøre det lettere for veteraner og andre udsendte statsansatte at få anerkendt PTSD som en arbejdsskade, blev 1. behandlet den 28. januar i Folketinget. Folketinget vedtog i april 2013 at lempe dokumentationskravet for tidligere udsendte soldater med sent diagnosticeret PTSD. Forslaget betyder, at det ikke længere er afgørende, hvornår en psykiatrisk speciallægeerklæring bliver udstedt – blot at det fremgår, at sygdommen sandsynligvis er opstået på grund af veteranens udsendelse. ■

Personer søges

FORSKNING: Er du soldat, værnepligtig eller ansat i Forsvaret, og har du anden etnisk baggrund, så har et forskningsprojekt i Aarhus brug for din viden. Projektets formål er at undersøge, hvordan minoriteters ressourcer kan komme i spil, og hvordan minoritetsidentiteter kan komme under pres i organisationer, der er ansvarlige for samfundets sikkerhed. Vil du være med – eller har du spørgsmål – så skriv til upg@ifs.ku.dk eller ring på 6088 5559 (bedst 9-16 og efter 20). ■

Købmandskab sikrer fly

INDKØB: Challengerflyets motor blev alvorligt beskadiget, mens flyet var på piratjagt fra Seychellerne. Reparation af den beskadigede motor ville tage meget lang tid, så FMT undersøgte mulighederne for at leje en reservemotor. Det viste sig at være stort set umuligt, så Forsvaret besluttede at købe to ekstra motorer. De indkomne tilbud viste, at Forsvaret kunne få et komplet brugt fly for lidt under 46 millioner kroner - cirka samme pris som to brugte motorer. FMT slog til, og kontrakten blev skrevet under mellem jul og nytår. ■

Foto: Heri Hammer Nielsen

March og jubilæum

Hærens 400 jubilæumsår blev skudt i gang med offentliggørelsen af tre nye marcher. Vinderen blev Flemming Neergård Pedersen, hvis march bliver kendt som Den Danske Hærs Honnør-march. 25 komponister fra ind- og udland har indsendt bud, så musikjuryen har været gennem et langt udskillelsesforløb for at finde de tre vindere. ■

Det er altid dejligt at vinde! Jeg skal på ferie inden længe, så med præmien er der til en ekstra pizza.

Flemming Neergård Pedersen

blev som vinder af konkurrencen belønnet med 30.000 kroner.

CAMP BASTION

Sne i ørkenen

Soldaterne havde forberedt sig på at byde foråret velkommen med blå himmel, høj sol og 25 graders varme. Men så satte et ekstraordinært vintervejr for alvor ind i Helmand og dækkede Camp Bastion med et hvidt snelag. Foto: N.K Hansen

DANSK HERCULES TIL FN-LEDET MALI MISSION

Forsvaret sender igen soldater til Mali. Denne gang som et bidrag under den FN-ledede MINUSMA mission. Både Flyvevåbnet og Hæren sender folk af sted.

Dansk materiel er ankommet til Mali, hvor det bliver samlet. Foto: Flyvevåbnet

AF NIKOLAJ SANDER / FTK

MALI Sidste år i januar blev et dansk C-130 Hercules-transportfly samt støttepersonel sendt til Mali med kort varsel. Flyet skulle yde logistisk støtte til den fransklødede mission Operation Serval.

Nu sender Flyvevåbnet igen en Hercules med 38 mand til Mali, denne gang som støtte til FN-missionen MINUSMA.

- Det bliver på mange måder det samme vi skal lave. Men på den anden side, så bliver det helt sikkert også anderledes, da vi nu er af sted under FN, forklarer major Hans Kristian Skovmose, chef for Operationssektionen ved Flyvevåbnets Air Transport Wing i Aalborg.

Flyvevåbnets opgave bliver alle former for gods- og personeltransport. Det bliver dog næppe i samme omfang, som da det fløj for franskmændene.

- Vi er nok lidt udfordret af den træghed, der er i FN, så vi skal nok ikke måle os alene på antallet af flyvninger. Men det at støtte FN er også en anden opgave, siger Hans Skovmose.

De danske Hercules-fly nyder stor respekt for deres kunnen. Især blandt franskmændene, der i 2013 inviterede det danske Mali-bidrag med til at lave overflyvning af Paris på Frankrigs nationaldag, Bastil-

ledagen, den 14. juli 2013.

- Vi kan flyve om natten, flyve skarpe missioner, lande på meget små pladser, og vi kan være klar på kort tid. Vi prøver jo at gøre os så attraktive som muligt. Når vi alligevel er af sted, så vil vi jo også gerne have udrettet noget, fastslår Hans Skovmose.

De sidste folk ankom til Bamako den 28. januar. Det danske bidrag er indtil videre sat til at skulle være i Mali i fem måneder. ■

HÆRENS BIDRAG TIL MINUSMA

● Hærens Operative Kommando er efter politisk godkendelse den 19. december 2013 blevet bemyndiget til at udsende et stabsbidrag på op til 15 personer til støtte for MINUSMA.

● Indledningsvis er der udsendt én stabsofficer, der indgår i staben i hovedkvarteret for MINUSMA.

Efterfølgende udsendes der indledningsvist yderligere ni officerer, der efter planen skal indgå i en fælles hollandsk-finsk-dansk informationsindhentningsenhed under hollandsk ledelse.

● Udsendelsen af disse afventer, at der bliver etableret lej- og indkvarteringsfaciliteter i de områder, hvor de skal gøre tjeneste.

Afghanistan: Flyvende afghanere. Side 14-15

Officersskoler samlet under Forsvarsakademiet

FORLIG: Forsvarsakademiet har pr. 1. januar overtaget kommandoen over Hæren, Søværnet og Flyvevåbnets Officersskoler fra de tre operative kommandoer. Det samler Forsvarets uddannelser for officerer og er en konsekvens af det seneste forsvarsforlig.

- Forsvaret har nu nået endnu en milepæl i forhold til forliget og til de planer, der er lagt for hele skole- og uddannelsesområdet. Med den organisatoriske samling er fundamentet på plads for en endnu bedre sammenhæng mellem håndværket og professionalismen i de tre værn på den ene side og den forskning og udvikling, som skal understøtte den på den anden side, sagde kontreadmiral Nils Wang under de formelle ceremonier for kommandooverdragelsen, som fandt sted den 6. januar på de tre officersskoler.

De tre officersskoler forbliver niveau III myndigheder med samme navne og opgaver som hidtil, men nu under Forsvarsakademiet, som til gengæld vil intensivere samarbejdet med de tre værn om indholdet i de uddannelser, der udbydes til Forsvaret. ■

KOMMENTAR

Mine fokusområder i 2014

I årets første måned har jeg haft lejlighed til at møde mange af jer under mine besøg ved tjenestestederne. Det er altid en meget stor glæde og meget bekræftende for mig at opleve den faglighed og det store engagement, der udvises rundt omkring.

I årets første nummer af Forsvarsavisen vil jeg gentage mine tre fokusområder for 2014; implementering af den nye HR strategi, styrkelse og udvikling af vores operative kapaciteter samt Forsvarets kommunikation.

Den nye HR strategi indeholder mange muligheder, men også områder der skal udvikles og finde deres rette plads. Her får Forsvarets ansatte en central rolle. Der vil være brug for jeres viden, erfaring og gode ideer til at finde de varige løsninger. Hertil kommer, at der kan blive behov for midlertidige løsninger på en række overgangsproblemer. Frem til den fulde implementering vil vi således blive nødsaget til at udvikle individuelle løsninger på individuelle problemer. Jeg vil strække mig langt for at sikre, at overgangen bliver så smidig som muligt.

Forsvaret skal blive ved med at være et relevant 'værktøj'. Vi skal til stadighed blive bedre til at udnytte de muligheder og ressourcer, vi allerede har. Nye måder at anvende og kombinere kendt materiel og kendte kapaciteter på udvikler vores operative evne. Det er der allerede gode eksempler på. Det er en proces, der ofte er drevet af ildsjæle fra bunden og op. Samtidig har vi behov for igen at stille skarpt på de typer af operationer, som er gledet lidt i baggrunden i skyggen af en målrettet træning mod kendte opgaver.

Vi skal fortsat arbejde på at blive bedre til at kommunikere internt i Forsvaret, så alle har det bedst mulige grundlag for at løse opgaverne. Det stiller krav til alle. Del information, informér og spørg. Samtidig er vi en arbejdsplads, som fylder meget i befolkningens bevidsthed. For mig er det naturligt, at den store faglighed i Forsvaret bliver bragt i spil i forhold til den offentlige debat. Vi skal forklare, hvorfor vi i Forsvaret gør, som vi gør, og hvad vi kan. Jeg inviterer dem af jer, der har noget på hjertet til at deltage i den offentlige debat. Betragt dig som en faglig ekspert, der kan forklare og perspektivere. Brug gerne navn og grad, men ikke myndighed, hvis du udtaler dig som enkeltperson, og giv et varsel til din chef. Endelig må man som ansat i Forsvaret imidlertid også være rede til at optræde som myndighedsperson, når sagen og situationen er til det.

Jeg glæder mig til at møde jer i løbet af 2014.

Peter Bartram
general
forsvarschef

Foto: Sara Skytte

KOLOFON

FORSVARSAVISEN

UDGIVES AF
FORSVARSKOMMANDOEN

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR
PERNILLE HEBSSGAARD ROHDEMEIER
CHEF, KOMMUNIKATIONSAFDELINGEN, FKO

REDAKTØR
VICKIE LIND

FORSVARETS HOVEDREDAKTION

FORSVARSKOMMANDOENS
KOMMUNIKATIONSAFDELING
DANNESKIOLD-SAMSØES ALLÉ 1
1434 KØBENHAVN K

TELEFON +45 4567 3444
WWW.FORSVARET.DK

OPLAG: 27.000

TRYKKERI: ROSENDAHLS - SCHULTZ
TRYK ISSN 2245-957X
ONLINE ISSN 2245-9588

FORSIDEFOTO: UN PHOTO/ISAAC BILLY
REDAKTION AFSLUTTET 5. FEBRUAR 2014
COPYRIGHT FORSVARET 2014

OVERBLIK

Gratis e-bog om FN

FN-BOG: Forsvaret har udgivet e-bogen "Verdensfredens vogtere – Det danske Forsvars indsats i FN's fredsbevarende operationer", der fortæller om det danske engagement i FN's militære missioner. Bogen forklarer blandt andet, hvilke reformer FN har gennemført, efter organisationen fik meget kritik for sin håndtering af fredsbevarende operationer i begyndelsen 1990'erne og præsenterer syv danskere, der har været af sted på FN-missioner efter 2005. ■

Scan QR-koden og download bogen på forsvaret.dk

REDIGERET AF
VICKIE LIND
VICKIE@MIL.DK

SE VIDEO PÅ
FORSVARSKANALEN.TV

Se indslag fra turen til Sydsudan på forsvarskanalen.tv

BAGGRUND SYDSUDAN

Indtil midt i december var de danske FN-soldaters hverdag rimelig forudsigelig. Danish House i Juba er en mindre murmønstret bebyggelse med 14 små boliger, fælles vaskefaciliteter, køkken og opholdsstue. Når den sidste af de 12 stabsofficerer om morgenen blev lukket ud af jernporten, slukkedes den larmende strømgenerator, og kun det private vagtværn var tilbage.

Hele dagen arbejdede danskerne i FN's hovedkvarter, hvis de da ikke var på rejse til en af Sydsudans ti stater. Hovedparten kørte 30 minutter gennem den kaotiske trafik til UN-house, mens resten slap med en ti minutters tur til den nærliggende lejr Tomping, hvor også lufthavnen ligger. Om aftenen vendte alle tilbage, strømgeneratoren startede igen, nogle lavede mad og spiste sammen, og der var tid til huslige pligter, tv eller kontakt til familien over Skype. Restaurantbesøg eller en tur i su-

permarkedet var også muligt.

Nu er langt over 13.000 flygtninge rykket ind i UN-house, og UNMISS har samlet de fleste af missionens ansatte i Tomping ved lufthavnen, hvor godt 24.000 flygtninge også har søgt tilflugt.

- Det er jo en fordel, at vi nu kun har kort vej til arbejde, konstaterer major Christian Aarhus, men det er også det eneste lyspunkt i situationen. Det bliver aldrig det samme.

Forsvarsavisens udsendte reportagehold vendte hjem fra Sydsudan 10. december. Udover besøg hos de danske FN-soldater i Juba, besøgte holdet et kinesisk hospital i landets anden største by Wau sammen med major Christian Aarhus fra UNMISS CIMIC-enhed og fløj videre ud til to danske forbindelsesofficerer i Turalei. Målet var at fortælle om de danske soldaters samarbejde med SPLA. Fem dage senere opstod der intern splid i SPLAs hovedkvarter i Juba. ■

UNMISS

UNMISS står for United Mission in South Sudan. FN-missionen blev etableret 9. juli 2011 samme dag, som Sydsudan blev et selvstændigt land. Samtidig ophørte mandatet for UNMIS, FNs mission i Sudan, der havde overvåget fredsforhandlingen mellem de to dele af Sudan.

UNMISS opgaver er at sikre fred og sikkerhed og at hjælpe med at etablere betingelserne for udvikling i Sydsudan med fokus på at styrke regeringens evne til at regere effektivt og demokratisk og at etablere gode forhold til naboerne. Missionen har hovedkvarter i Juba, hovedstaden i Sydsudan.

23. januar underskrev de stridende parter en våbenhvileaftale. Da skønnede AU, den Afrikanske Union, at 3.000 var omkommet, 100.000 flygtet over grænserne til nabolandene, og 500.000 var internt fordrevne. Mere end 60.000 flygtninge får ly bag pigtråden i FNs lejre. Foto: FN

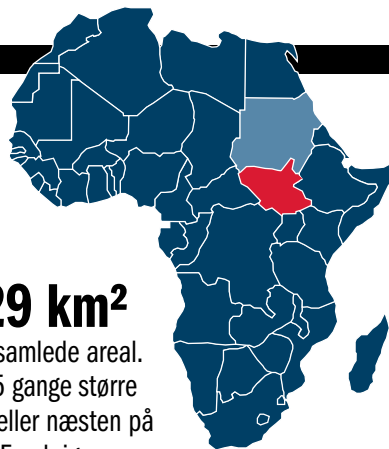

Fogh på FAK

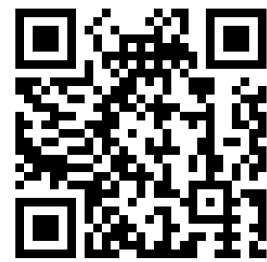
NATO: NATOs generalsekretær Anders Fogh Rasmussen besøgte i januar Krigsvidenskabeligt Selskab og holdt foredrag på Forsvarsakademiet. Generalsekretæren talte om NATOs fremtid, udfordringer og målsætninger.

Se hans foredrag på internettet på www.forsvaret.dk/fak ■

644.329 km²

er Sydsudans samlede areal. Det er cirka 15 gange større end Danmark eller næsten på størrelse med Frankrig.

Scan QR-koden og se Karsten og Sten på arbejde i Twic

Læs mere om Sydsudan på forsvaret.dk

TURALEI I TWIC COUNTY

Den voldelige interne konflikt i Sydsudan har vendt op og ned på de 14 danske FN-soldaters opgaver i UNMISS. For de to forbindelsesofficerer i Turalei langt fra hovedstaden Juba, bliver det i forvejen skrøbelige forhold til regeringshæren SPLA en endnu større udfordring.

AF LARS BØGH VINThER / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

REPORTAGE

I det skjulte har der udspillet sig en magtkamp siden selvstændigheden i juli 2011. Befolkningens forventning om "selvstændighedens bedre liv" er ingenlunde blevet indfriet af regeringen, og det har givet næring til oppositionen, der har beskyldt regeringen for omfattende korrupsion. Og mistilliden overfor UNMISS, der jo netop var indsat for at skulle hjælpe med at opbygge den unge stat, voksede. CIMIC-arbejdet, som blandt andet danskerne var med til at udføre, skulle bane vejen for større tillid. Men arbejdet med at bygge skoler og hjælpe soldaternes familier i landsbyerne ved siden af kasernerne gik langsomt. Så da konflikten mellem de to fløje brød ud i lys lue, var der ingen naturlige stopklodser, og urolighederne spredte sig lynhurtigt til det meste af landet. Og det har givet UNMISS en helt ny opgave. For som chefen for CIMIC i UNMISS, kommandørkaptajn Søren Rugaard-Larsen formulerer det.

- Tidligere lå missionens fokus på almindeligt militært og civilt samarbejde og hurtigtvirkende humanitære projekter for blandt andet at støtte familierne til de mange SPLA-soldater. Nu har vi over 20.000 flygtninge i baghaven med øjeblikkelige behov.

Turalei i Twic county

MI-8 helikopteren køler ned i de obligatoriske 45 minutter med pladerne åbnet til motorerne. Der er 40 grader i skyggen på den røde grusbane i Kwajok, hvor UNMISS hollandske

I Turalei har indbyggerne indtil nu kun hørt rygter om angreb. Kort før våbenhvilen var der forhøjet beredskab. - Alt lige fra regeringsmodstandere til kvægtøve var set i bevægelse mod byen. Sikkerhedsstyrker i åbne biler, med tunge maskingeværer på ladet, har sandsynligvis afskrækket de formodede angribere, fortæller Sten Levandowski. Foto: Lars Bøgh Vinther

chef for internt fordrevne bliver budt velkommen af en lokal delegation. Vi er de eneste passagerer på den sidste strækning til hovedbyen Turalei i Twic county. Under os brydes det flade og sumpede grønne landskab af striber med røde jordveje.

SPLAs brigadegeneral omgivet af Karsten van Noortwijk og Sten Levandowski. En bro tæt på hovedkvarteret, der deler Twic county og Unity state, er fire gange blevet angrebet af regeringsmodstandere. Den fungerer dog stadig. Unitys hovedby Bentui er blevet generobret af SPLA, så broen er vigtig, hvis nye kampe opstår, og SPLA skal have forstærkning. Foto: Carsten Sandberg

De to danske majorer, som tager imod os på den endnu varmere grusbane i Turalei, kører den samme strækning i bil et par gange om måneden. Fire timer frem, og fire tilbage. Marked og centrum nås på få minutter. Trods 5.000 indbyggere er der ikke meget by over Turalei. Sivbeklædte runde jordhytter blandet med stenhuse omgiver FN-hovedkvarteret i centrum. En compound mindre end Danish House i Juba huser civile rådgivere, politi og de i alt fire forbindelsesofficerer. Efter en kort frokost kører vi i to biler ud af jordvejen for at besøge SPLAs lokale brigadehovedkvarter. Forrest de to danske majorer, bagest de to officerer fra Uganda og Zimbabwe. Sten Levandowski har kun været i Turalei i to uger, mens Karsten van Noortwijk har været her i fire måneder.

Truende stemning

Mødet med brigadegeneralen er aftalt forud, og vi har fået lovning på interview og tilladelse til at filme. Efter to timers kørsel i den værste middagshede ruller vi forsigtigt over grøften mod brigadehovedkvarterets formodede indgang markeret med udrangerede køretøjer, ladvogne med rustne antiluft-kanoner og højtråbende soldater, vildt gestikulerende og viftende med AK-47 rifler.

Ingen har hørt om vores møde, og den truende stemning når mulpunktet, da en svært alkoholpåvirket soldat læner sig ind gennem den åbne dør, peger med fingeren mod os på bagsædet og med ondskab i stemme og blodskudte øjne truer os på livet. Heldigvis er kameraerne gemt væk, en kvinde, som formentlig er hustru, slæber af med galningen, og en soldat med adjudantsnor dukker op og beroliger gemytterne. Vi får lov til at køre ind til brigadegenerals telt, og mens vi venter på foretræde i bilerne, er vi vidner til en korporlig afstraffelse med kæppe af en ung,

næsten nøgen mand.

- Det er tredje gang jeg besøger brigadehovedkvarteret, fortæller Karsten van Noortwijk, og det er tydeligt, at SPLA er mistænksomme. De er oprørere, som har vundet en krig, stolte og noget selvtilfredse. Og så lander vi på et tidspunkt, hvor nogle er blevet påvirket af alkohol.

Besøg skaber forståelse

Vi må ikke filme, men gerne stille nogle generelle spørgsmål og efterfølgende tage et par opstillede fotos. MLO'erne (forbindelsesofficerer) får udført deres job. Som teamleder fører Karsten van Noortwijk ordet. Han introducerer blandt andet de to nyankomne, danske Sten Levandowski og Ernest Matsambira, oberstløjtnant fra Zimbabwes flyvevåben. Brigadegeneralen svarer undvigende på de fleste spørgsmål, og stemningen er anstrengt. Ikke mindst da FN-folkene underretter om, at en kenyansk deling vil ankomme om to uger. FN-styrken vil dels være til stede for at fremme generel sikkerhed, dels for at afskrække og forebygge de årligt tilbagevendende kvægrøverier.

- Vi skal helt sikkert ud og besøge dem oftere og på andre tider af dagen, er Levandowskis mening. Det er eneste måde, vi kan skabe forståelse for UNMISS rolle. Deres reservation og mistænksomhed skyldes mange naturlige årsager, men vi kan kun gøre forholdet bedre ved at være mere synlige og imødekommende.

Da vi atter sidder op i bilerne, står den pryglede unge mand og sveder bagbundet i solen overvåget af sine to fangevogtere, som under skyggen af et træ råber af ham. Vel ude på landevejen med kurs mod Turalei bliver alle i den danske bil enige om at situationen var ubehagelig Truende. - Og her er vi ubevæbnede i modsætning til Helmand, kommenterer Levandowski. ■

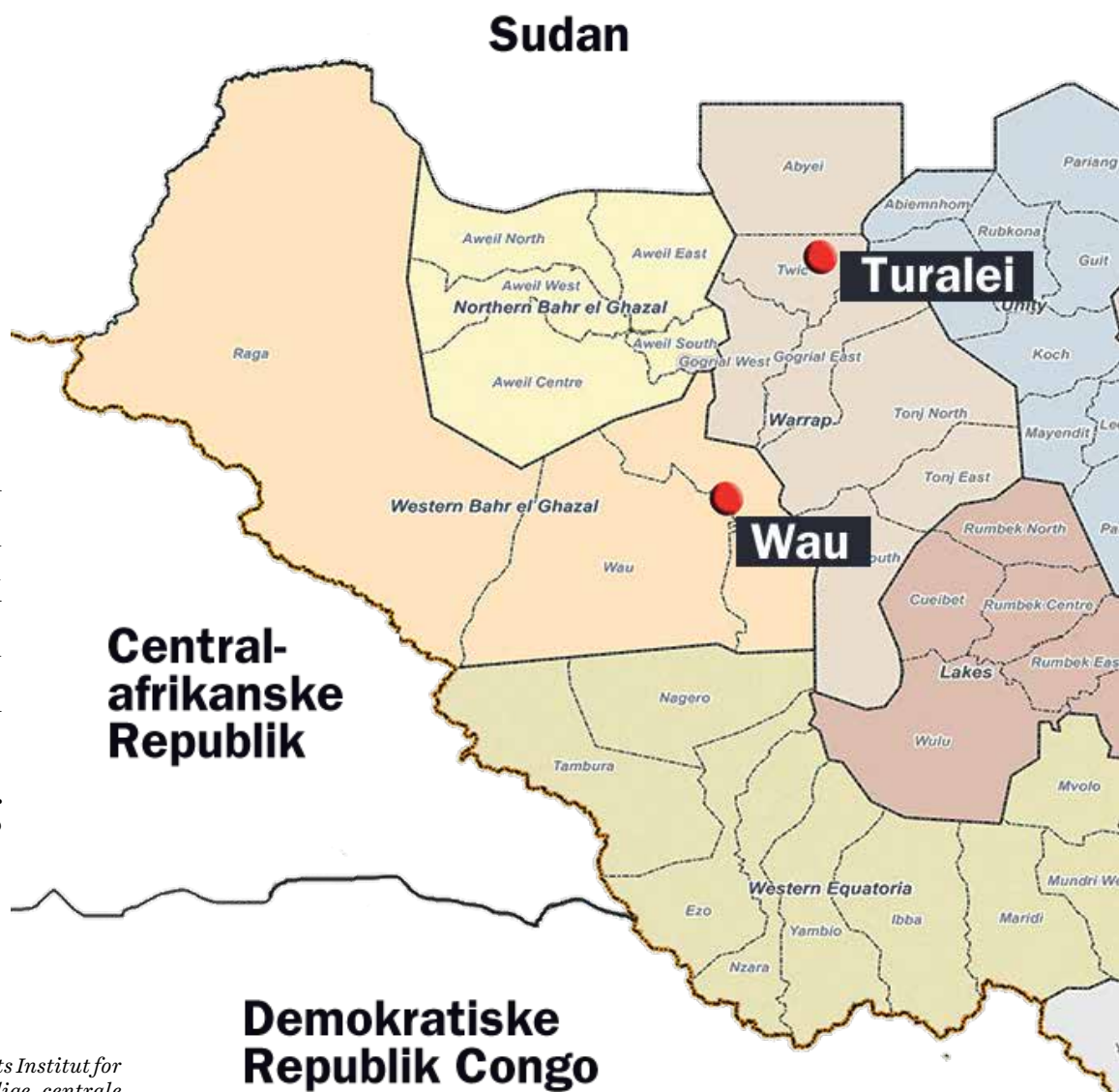
Sydsudan

- krudttønden, der eksploderede

Hvad fik volden til at flamme op i Sydsudan med tusindvis af dræbte til følge? Det korte svar er oprørsleder Riek Machar, men den virkelige forklaring skal findes i de ulmende spændinger mellem den myriade af etniske grupper og klaner, der til sammen udgør verdens yngste – og måske skrøbeligste stat – nemlig Sydsudan.

Thomas Mandrup er forsker ved Forsvarsakademiets Institut for Strategi med speciale i sikkerhedspolitik i det østlige, centrale og sydlige Afrika. Han har publiceret en lang række artikler om sikkerhedsspørgsmål i Afrika og har redigeret og forfattet tre bøger. Pt. er han ved dels at færdiggøre en redigeret bog om BRICS landene sammen med Liselotte Odgaard, samt en monografi om det sydafrikanske forsvar. Foto: Privat

AF LARS JELLESTAD / FAK

BAGGRUND

Thomas Mandrup er lektor ved Forsvarsakademiet og har i årevis forsket i afrikansk politik. Han har følgende forklaring på baggrunden for de ekstremt blodige kamphandlinger, der har drevet hundredetusinder på flugt og samtidig sat FN-missionen i landet på den anden ende.

- Daværende vicepræsident og nuværende oprørsleder Riek Machar, som tilhører Nuer-folket, blev smidt ud af regeringen i juni måned. Det betyder, at hele den fløj, som repræsenterer nuerne i regeringen, er blevet kørt ud på et sidespor – og det skubber til en gammel konflikt, der har været i Sydsudan igennem hele oprørskampen.

En kamp om ressourcer

Som de to største etniske grupper i Sydsudan kæmper dinkaerne og nuerne om ressourcer og indflydelse i landet. Da præsident Salva Kiir, som er dinka, valgte at vippe Riek Machar af pinden, blev det derfor ikke kun set som en fyring af en højtstående politiker, men som en provokation rettet mod hele det folk, han repræsenterer.

- Hans fyring betød, at nuerne blev marginaliseret, og afrikansk politik handler generelt om at få adgang til den økonomiske kage. De, der sidder på magten, er også dem, der spiser af lagkagen. Så når du ikke længere er ved magten, så bliver du ekskluderet fra den adgang og fordeling af ressourcerne, der følger med, og så skaber du de her spændinger, som får volden til at blusse op, siger Thomas Mandrup.

I lommen på arvefjenden

Den franske historiker og Afrika-veteran Gerard Prunier peger på, at præsident Salva Kiir har gravet sin egen politiske grav ved at knytte nye bånd til de arabiske herskere i Khartoum, der har formået at vride armen om på styret i Sydsudan i en grad, så man må spørge sig selv om, hvem der egentlig har magten i landet. At Salva Kiir er i lommen på araberne, viser sig, ifølge Gerard Prunier, blandt andet ved, at man har droppet støtten til oprørerne i nord samt, at Sudan igen spinder guld på Sydsudans olieforekomster – hvilket har sat sindene i kog overalt i landet.

"I hjertet af konflikten er Salva Kiirs erkendelse af, at han ikke havde den ringeste chance for at vinde valget i 2015 på ærlig vis. Så han bøjede sig for de gamle herskere i Khartoum. Der kan nu ikke længere være nogen tvivl om, at Salva Kiir har solgt sin sjæl til sine gamle arvefjender. Denne mand har handlet så tåbeligt, at det er lykkedes ham egenhændigt at få en voldsom opposition imod sig, som nu kommer til udtryk gennem volden", udtaler Prunier til den franske avis L'Express.

Uroen ulmer

Siden statsdannelsen i 2011 har regeringen da heller ikke formået at dæmme op for den etniske uro, der ulmer overalt i landet. Der kæmpes særligt indædt i den olierige delstat Jonglei, hvor en FN-helikopter er blevet skudt ned, og hvor en FN-konvoj i fjor faldt i et blodigt bagholdsangreb, der kostede syv civile og fem soldater livet. Selvom der findes to overordnede etniske grupper i landet, kan befolkningen inddeles i et utal af undergrupper med forskellige kulturer, trosretninger og sprog, der alle slås om at få indflydelse i et land, hvor regeringen kæmper for at gøre sig gældende.

- Der er mange forskellige interesser på spil og ikke kun clashet mellem de etniske grupper. Spørgsmålet er, om konflikten ikke i højere grad handler om kontrollen med ressourcer, hvor man så bruger det etniske som middel til at mobilisere støtte til det, man gør, siger Thomas Mandrup og minder om, at Sydsudan er et samfund, som er ved at omforme sig, og som mangler at opbygge alle former for institutioner og lignende. Der er ingen stærk centralmagt, og mange steder er det stadig lokale regler, som styrer alt. - Så konflikterne handler grundlæggende om modsætningsforholdet mellem den formelle stat på den ene side og høvdinge og klanledere på den anden side, som skal afgive magt. Hvis staten for eksempel skal overtage opgaven med at afkræve skat i et område fra en milit, der indtil nu har gjort det, så sker det ikke uden modstand.

Stækket FN-Mission

Derfor er der også al mulig grund til, at FN nu næsten fordobler antallet af fredsbevarende soldater i Sydsudan

til 12.500. Missionen har indtil nu ikke formået at dæmme op for kamphandlingerne, der begyndte kort før jul i kølvandet på kuprygter.

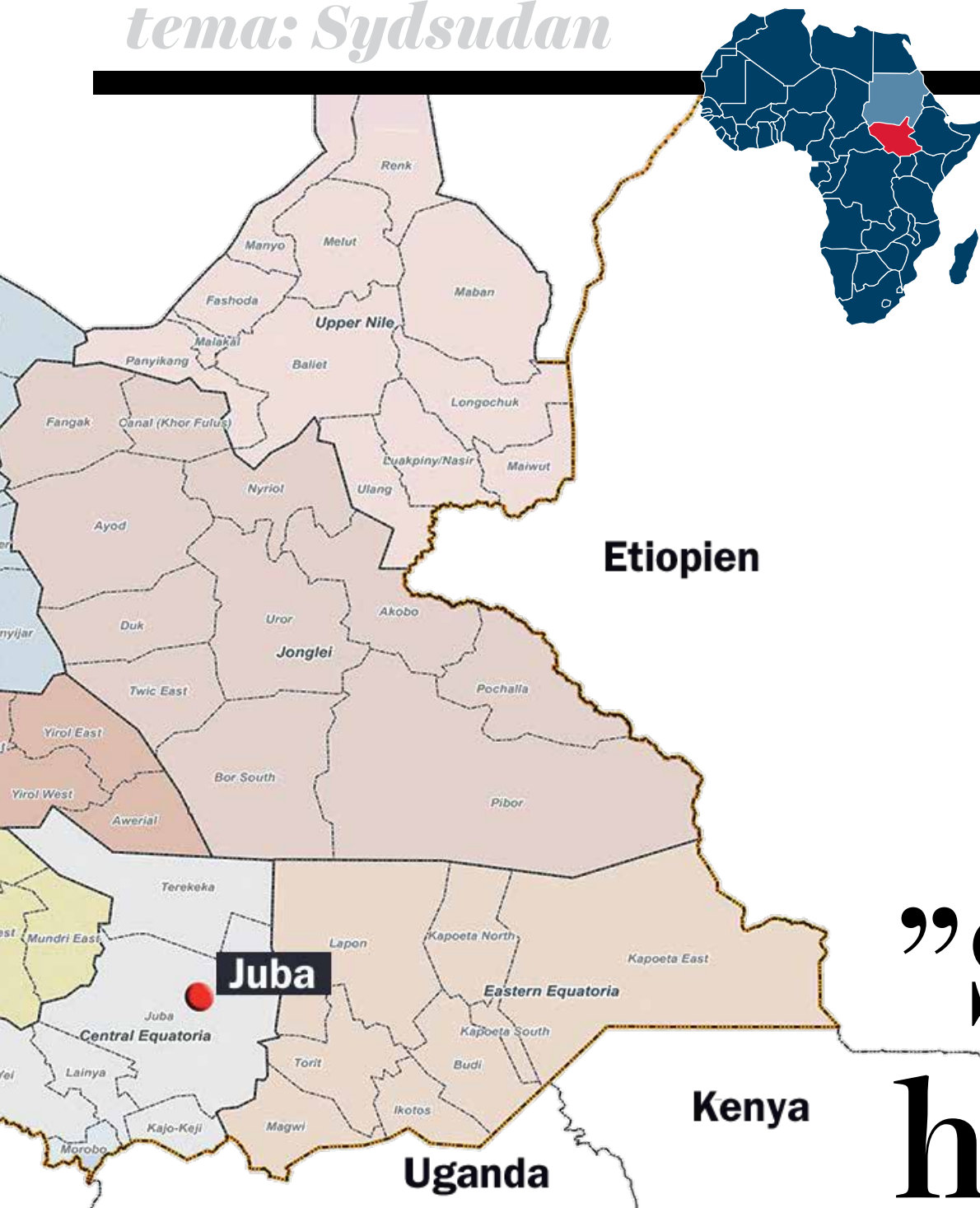
- Man kan let komme til at studse over, hvordan det overhovedet kan ske, at vi ser de her ekstremt voldelige sammenstød, mens FN er til stede og sidder og kigger på det, mens volden eskaleres. Men missionen er hæmmet af flere grunde. For det første er knap 7.000 tropper i et stort, meget uvejsomt område, som mangler flystøtte, ikke tilstrækkeligt. Så har du diskussionen omkring fortolkningen af mandatet – hvor langt kan man gå i anvendelsen af militær magt? Det er der en diskussion internt i FN omkring lige nu. Et problem er også spørgsmålet om, hvem der er "the bad guys". Nogle af de enheder, der er ansvarlige for volden, har FN selv været med til at træne, siger Thomas Mandrup.

Skrækscenariet

Han mener dog fortsat, at FN har en afgørende rolle at spille i arbejdet med at få genoprettet freden i landet. Skrækscenariet er, hvis de etniske militser, som opererer semi-autonomt i landet, vokser i styrke og antal.

- Du kan ikke styre dem på samme måde som de militære enheder, så hvis de bliver mere og mere aktive, så har vi en situation, der kan komme helt ud af kontrol, siger han. I skrivende stund kæmper regeringen stadig mod oprørerne, men Etiopien har indledt fredsforhandlinger mellem de stridende parter. Thomas Mandrup vurderer ikke, at der i første omgang er fare for, at den væbnede konflikt vil strække sig over længere tid.

- Der skal nok findes en løsning på den vold, vi ser lige nu, for der er ingen, som har en interesse i, at det fortsætter, og at landet falder helt fra hinanden. Det handler om, at der skal findes en acceptabel rolle for Riek Machar og de interesser, han repræsenterer, siger han. ■

Gerard Prunier er en fransk historiker med speciale i Østafrika og Ph.d. i afrikansk historie. Han har publiceret mere end 120 artikler og skrevet fem bøger. Foto: Privat

”Skær hovedet af slangen”

Gerard Prunier er ekspert i Øst- og Centralafrika og kendt for at tale lige ud af posen. Det fik de studerende på stabskursus masser af eksempler på, da franskmændene lagde vejen forbi Flyvestation Skalstrup for at holde foredrag om Sudan og Sydsudan.

AF LARS JELLESTAD / FAK

PERSPEKTIV Sudan er fastlåst i en håbløs politisk situation med en arabisk elite, der klamrer sig til magten i Khartoum og bruger islam som påskud for at undertrykke sin befolkning, tilrane sig værdier og i det hele taget fremme egne interesser. Så længe de forbliver ved magten, vil det være umuligt at gøre noget. De er voldelige, undertrykkende og korrupte, og der er absolut ingen løsning, der kan inkludere dem.

Så klar er vurderingen fra den franskfødte forfatter og

historiker Gerard Prunier, der er en internationalt anerkendt ekspert i øst- og centralafrikanske forhold. Han mener, at det eneste håb for Sudans befolkning er at vippe det despotiske arabiske styre i Khartoum af pinden. Ikke ved en militær intervention, men ved at støtte den spirende opposition ved at 'skære hovedet af slangen'.

Racisme forklædt som religion

Gerard Prunier understreger, at blodsudgydelserne i Darfur, der nu har spredt sig helt til den etiopiske grænse, og som trækker tråde til Sydsudan, ikke er religiøst funderet – det handler derimod om racistisk undertrykkelse af landets sorte befolkning begået af den arabisk-ledede centralregering, der traditionelt har hersket over de sorte.

- Sudan er delt i tre. Du har de sorte kristne, de sorte muslimer og endelig araberne i nord, hvoraf en indspist kerne med præsident Omar al-Bashir i spidsen for Det Muslimske Broderskab sidder på magten. Araberne er racistiske og voldelige over for de sorte, men pæne over for hinanden, og omkring Bashir er der et netværk, der er rede til at tilgive både folkedrab og massiv korruption, så længe det kun går ud over de sorte. Så selv om eliten er i undertal, kommer vi ikke til at se en revolution lige foreløbig, fordi deres opposition, altså de fattige arabere i nord, er for blødsødne, mener Gerard Prunier.

Advarsel mod indgriben

Tanken om en militær intervention anført af vestlige styrker med henblik på at fjerne Det Muslimske Broderskab fra

magten kan synes oplagt, men her advarer Gerard Prunier mod at begå samme fejl, som USA begik i Somalia i 1992, da stormagten blandede sig i landets borgerkrig.

- Her så vi, at man kom for at løse et problem, som kun blev gjort værre. På samme måde tror jeg, at en udenlandsk offensiv i Sudan ville gøre, at man fik lokalbefolkningen imod sig – en lokalbefolkning der ellers er forholdsvis positivt stemt over for Vesten.

Indirekte støtte til oppositionen

I stedet mener han, at man fra Vestens side bør støtte de kræfter i Sudan, der kæmper imod Bashir-regimet såsom Sudans Revolutionære Front – en alliance, der blev skabt i 2011 ud af flere grupperinger, der var i opposition til Bashir, og som i dag er vokset i styrke.

For selv om det er en langstrakt proces, mener han, at Det Muslimske Broderskabs dage ved magten er talte.

- De rige arabere i Khartoum har brugt de fattige arabere som kanonføde i krigen mod de sorte. Først tabte man de sorte muslimer, og nu begynder de fattige arabere også at gennemskue Broderskabets motiver. Det er præcis den samme erkendelsesproces, vi så i 1980'erne med de sorte muslimer. Og det er netop min pointe – i stedet for at komme trampende ind i landet med vores store militærstyrker på er det bedre at opmuntre og støtte de dynamikker i landet, der allerede går i en positiv retning. ■

OVERBLIK

Skoler lægges sammen

SAMMENLÆGNING: Søværnets Sergent- og Grundskole og Søværnets Specialskole blev 1. januar 2014 lagt sammen under navnet Søværnets Skole. Skolen skal løse de samme opgaver, som de tidligere skoler løste. Det er intentionen, at brugerne ikke vil opleve store ændringer. Søværnets Skole er en ny Niveau III myndighed under SOK. ■

Mindfulness til veteraner

VETERANER: Et pilotprojekt på Aarhus Universitetshospital og Aarhus Universitet skal afklare, om mindfulness-baseret stressreduktion kan hjælpe danske veteraner til en bedre tilværelse. Undersøgelser fra Forsvaret viser, at omkring 10 procent af Afghanistan-veteraner lider af alvorlige symptomer på posttraumatisk stress-syndrom (PTSD) i større eller mindre grad. I den øvrige befolkning bliver cirka syv procent i løbet af et livsforløb ramt af PTSD. ■

50 år med Søværnsmusik

JUBILÆUM: Søværnets Tamburkorps fyldte 50 år i begyndelsen af januar. Korpset består af 22 musikere og har et stort repertoire af marcher, traditionelle søværnssange og populærmusik. Tamburkorpsen har spillet og sunget til flådens vigtige begivenheder og masser andre arrangementer, og fødselsdagen blev fejret på Søværnets Officersskole på Holmen med en stor koncert. ■

Følg med i jagtuddbuddet på forsvaret.dk/fbe

I forbindelse med den netop overståede Mission Rehearsal Exercise (MRX) 2014 blev Forsvarets største køretøjer transporteret til øvelsen med særlige tilladelser fra det offentlige. Foto: Heri Hammer Niclasen

KØRSEL KRÆVER KONCENTRATION

Når man kører bil, skal man køre bil og intet andet. Det gælder også Forsvaret, hvor især de store køretøjer kræver, at bilisten er koncentreret og orienterer sig godt for at færdes sikkert i trafikken.

AF KARL ANDRÉ PEDERSEN / HOK

TRAFIK De grundlæggende bestemmelser, som de fremgår af direktivet for færdselssikkerhed, beskriver, hvordan ”enhver, der er beskæftiget med kørsel og anden omgang med køretøjer, skal udføre denne tjeneste på forskriftsmæssig vis og på en sådan måde, at uheldsrisikoen begrænses mest muligt.” Dette betyder i al sin enkelthed, at føreren ikke skal lave andet end at koncentrere sig om at køre bil.

Missioner som Irak og Afghanistan samt forberedelser til fremtidens opgaver har stor indflydelse på, hvilke køretøjer Forsvaret anvender både ude og hjemme. De hårde missioner har betydet, at de fleste operative køretøjer har små ruder med begrænset udsyn samtidigt med, at de er så store og tunge, at et øjeblik manglende koncentration kan få omfattende konsekvenser på en dansk landevej.

Fordele ude giver udfordringer hjemme

De store køretøjer er nødvendige for at kunne løse de hårde opgaver i udlandet, men faktisk er flere af dem så store, at de ikke må køre på offentlig vej uden særlige tilladelser fra politi, kommuner eller Trafikstyrelsen.

Til at sikre en kvalitativ håndtering af både kørerudannelser, lovlighed af biler samt håndtering af eventuelle skader sidder Færdselsafdelingen ved Trænregimentet

klar til at servicere alle Forsvarets enheder, førere og øvrige ansatte på tværs af de tre værn og øvrige myndigheder. De er således ansvarlige for, at der sker en færdselssikkerhedsmæssig indsats i Forsvaret på alle niveauer.

- Der kommer en stor udfordring i fremtiden med at kunne øve ud fra konceptet ”train as you fight”, hvor vi altså øver og uddanner under så realistiske forhold som muligt, og samtidigt overholde færdselssikkerheden overfor det civile samfund. Det er dog en udfordring, vi kan takle, hvis blot de rette tilladelser indhentes rettidigt, lyder det fra kaptajn Morten Thorsager, militær bilinspektør og chef for Færdselssektionen.

Hvad end man kører i Forsvarets almindelige personvogne eller operative køretøjer af de helt store, er budskabet altså det samme: Kør bil, når du kører bil. Også selv om hjulene er erstattet af bæltet. ■

ET ÅR I FÆRDSLSAFDELINGEN

- 6.500 biler synes
- 1.500 kørekort udstedes
- Cirka tre millioner kroner til udbedring af skader efter færdselsuheld
- 12 ansatte; fire militære bilinspektører, fem militære bilsagkyndige, en militær sagsbehandler, to civile sagsbehandlere

JAGTOMRÅDER LEJET UD

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste udbød sidst i 2013 yderligere syv jagtområder i en offentlig udbudsrunde. Udbuddet er nu afsluttet, og dermed er 14 jagtområder nu udlejet.

AF MARTIN SÆRMARK-THOMSEN / FBE

LEJE FBE gennemførte de første udbud i sommeren 2013, hvor jagten på Forsvarets områder for første gang kunne komme på civile hænder. Før da var jagten forbeholdt Forsvarets personale. En del af de nye lejere er da også ansatte i Forsvaret, der har fundet sammen i jagtkonsortier. De har dog ikke haft nogen form for fortrinsret. Alle områderne er udlejet til højstbydende. - Buddene har været lidt lavere, end de var ved de første udbud, vi lavede, men generelt er vi godt tilfredse, siger kon-torchef Boie Skov Frederiksen fra Miljøafdelingen.

Jagt på Forsvarets områder er væsentligt anderledes end jagt på civile områder. Blandt andet er det en del af kontrakten, at den militære øvelsesaktivitet altid har forsterket til området. Desuden kan jægerne forvente, at der pludseligt er lavet om på området. Enten ved opstilling af forskellige mål i form af udrangerede køretøjer eller andre attrapper, eller ved at området er blevet omdannet som er resultat af øvelsesaktiviteten.

Kontrakterne løber frem til den 31. marts 2016 med mulighed for to forlængelser af hvert et års varighed. ■

Hidtil har Forsvaret selv afviklet jagter på sine arealer, men jagt-udbuddet åbner mulighed for, at civile jægere kan leje jagten. Foto: Michael Sand

Forsvarsakademiet. Sidste stabskursus

2013/14 er det sidste år, hvor Stabskursus bliver gennemført som fuldtidsstudium. I år ændres uddannelsen, så den lever op til nye krav om modulopbygning, deltidsstudium og mindre tilstedeværelse. Forsvarschef, general Peter Bartram, besøgte i januar VUT-II-eleverne og besvarede spørgsmål om fremtidens forsvar – blandt andet de fremtidige arbejdsforhold og karrieremuligheder. Foto: Trine Axelholm

Farvel til farligt fyrværkeri

BOMBER: 2013 har været et travlt år for Hjemmeværnets rydningsassistenter, der bruges som aflastning af Hærens Ammunitionsrydnings-tjeneste. De har været indsat i alt 97 gange i 2013, hvilket er en markant stigning i forhold til 2012. Også i 2014 uddannes nye rydningsassistenter, og særligt kvinder er en mangelvare. - Vi har kun en kvindelig rydningsassistent, så vi kunne godt bruge nogle flere. Ligesom der er kvindelige bomberyddere, vil vi også gerne have kvindelige rydningsassistenter i Hjemmeværnet, siger Poul Nede-gaard fra Totalforsvarsregion Nord-og Midtsjælland. ■

INTOPS-uddannelser flytter til Aalborg

ENKELTMAND: Fra april overtager Trænregimentet i Aalborg INTOPS-uddannelser for enkeltpersoner, som står foran udsendelse til internationale operationer. Kurserne blev tidligere afholdt i Vordingborg og gennemføres første gang den 1. april 2014. Derudover er en række andre opgaver overgået til Trænregimentet; tilsyn med farligt gods ved Hærens udsendte enheder og lagerbeholdninger for HOKs myndighedsområde, kontrol af ammunitionsregnskaber med videre inden for HOK's myndighedsområde samt feltunderholdning for Hærens udsendte enheder. ■

Læs mere om kurserne på www.forsvaret.dk/trr/INTOPS

NY UDDANNELSE OG ORGANISATION

Hæren står overfor store forandringer i organisationen.
Reaktionskampgruppen bliver omdrejningspunkt i den nye hær.

AF HÆRENS OPERATIVE KOMMANDO

HÆREN Det bliver tre stående kampbataljoner, der udgør kernen i Hærens reaktionsbevne, da Hæren fra 1. januar 2015 skal kunne udsende en kampgruppe med 30 dages varsel. Kampgrupperne har bataljonsværdi og bliver benævnt reaktionskampgrupper, når de indgår i Hærens beredskabscyklus.

1. og 2. Brigade vil med bidrag fra Hærens tjenestegrenscentre opstille og uddanne reaktionskampgrupperne.

Derudover skal Hæren med et kortere varsel kunne justere styrkens sammensætning, så der i stedet kan udsendes et mere specialiseret bidrag for eksempel inden for ingeniørtjeneste, ildstøtte eller logistik.

Til støtte for disse opgaver vil Hærens tjenestegrenscentre som nu være fordelt over hele landet.

Nyt uddannelseskoncept og en anderledes cyklus
Den fremtidige uddannelse baseres på en cyklus af halvandet år, hvori der indgår en beredskabsperiode på seks måneder. Denne periode anvendes i høj grad til rutiner og til uddannelsesaktiviteter inden for områder, der trænger til genopfriskning. I fremtiden skal uddannelsen fokusere på, at enhederne kan indsættes i alle typer opgaver med meget forskellige trusler.

Det betyder, at Hæren i modsætning til tidligere skal forberede indsættelse i en bred vifte af opgaver. Tidligere har Hæren kunnet rette uddannelsen mod en bestemt mission, men nu bliver uddannelsen først missionspecifik, når man kender opgaven.

Det betyder både en krævende uddannelse, der er rettet mod at kunne indgå som reaktionsstyrke på højt beredskab, men også en intensiv læring i den sidste del af perioden før en eventuel udsendelse. De erfaringer, som Hærens soldater og enheder indhenter gennem uddannelse og indsættelser, vil derfor fortsat være vigtige elementer af uddannelsen.

Derudover er det hensigten at deltage i øvelser i udlandet for på den måde at styrke det professionelle niveau i Hæren i de perioder, hvor der ikke er udsendt et større styrkebidrag. Det vil kunne ske både i regi af NATO Response Force og sammen med enheder fra Hærens primære samarbejdspartnere for eksempel det britiske forsvar. ■

HÆRENS PLACERING I DANMARK

Hærens nye organisation bliver fremover placeret følgende steder i Danmark: Aalborg, Skive, Holstebro, Karup, Oksbøl, Varde, Fredericia, Haderslev, Vordingborg, Slagelse, København, Høvelte.

NY ORGANISATION

1. Brigade, Hærens Internationale Center (Haderslev)

Kampbataljon (Holstebro)
Opklaringsbataljon (Bornholm)
Kadrebataljon (Holstebro)
Uddannelsesbataljon (Holstebro)

2. Brigade, Hærens Kampcenter (Slagelse)

Kampbataljon (Høvelte)
Kampbataljon (Slagelse)
Kadrebataljon (Høvelte)
Kadrebataljon (Slagelse)
Uddannelsesbataljon (Slagelse)

Tjenestegrenscentre

Hærens Kamp- og Ildstøttecenter (Oksbøl)
Ingeniørregimentet, Forsvarets Ingeniør- og CBRN-center (Skive)
Telegrafregimentet, Forsvarets Føringsstøttecenter (Fredericia/Haderslev/Karup)
- Slesvigske Musikkorps (Haderslev)
Trænregimentet, Hærens Logistikcenter og Forsvarets Militærpoliticer (Aalborg/Vordingborg)
Hærens Efterretningscenter (Varde)

Skole

Hærens Sergentskole (Varde)

Andre myndigheder

Den Kongelige Livgarde (Høvelte)
- Uddannelsesbataljon (Høvelte)
- Vagtkompagni (Høvelte/København)
- Musikkorps (København)
Gardehusarregimentet (Slagelse)
- Hestekadron (Slagelse)
Jydske Dragonregiment (Holstebro)
- Prinsens Musikkorps (Skive)
Garnisonskommandant (Vordingborg)

NORDISK INDSATS I ØSTAFRIKA BATTER

Der er stort fokus på kapacitetsopbygning i Afrika. Evnen til selv at kunne håndtere lokale og regionale kriser er et stort ønske for de afrikanske lande. Men vejen til målet kræver hjælp udefra, og den får afrikanerne blandt andet fra de nordiske lande.

TEKST OG FOTO: MORTEN MARIANI / SOK

ØSTAFRIKA

Siden 2009 har de nordiske lande samarbejdet om støtte til kapacitetsopbygning i Østafrika. Gennem Nordic Advisory and Coordination Staff (NACS) samles de nordiske landes indsatser, der tilsammen udgør den største donor i området.

Det nordiske samarbejde betyder ikke bare et gedigent økonomisk bidrag til kapacitetsopbygningen. Det giver også nogle fordele rent rådgivningsmæssigt.

- De fire nordiske rådgiveres samlede kompetencer betyder, at vi spænder meget bredere end nogen andre rådgivere. Det er et godt eksempel på, at når vi står sammen, så står vi stærkt, siger oberst Jørn E. Rasmussen, der er den danske militærrådgiver i NACS.

Nordisk indsats er afgørende

Den globale økonomiske krise har kunnet mærkes på støtten til Afrika. Flere lande har trukket sig som en direkte følge af krisen.

Eastern Africa Standby Force (EASF), som er én af fem regionale styrker, der tilsammen udgør det fællesafrikanske African Standby Force, er voldsomt afhængig af den nordiske støtte.

- Vores rolle er vigtigere og større, end den har været tid-

ligere. Hvis de nordiske lande pludselig valgte at trække sig hjem, så ville det blive meget vanskeligt for EASF at fortsætte. I øjeblikket bidrager vi med en meget bety-

delig del af det budget, der finansierer EASF, siger Jørn E. Rasmussen.

Støtten forlænget

Programmet for den fællesnordiske indsats i Østafrika var oprindeligt sat til at udløbe ved udgangen af 2014, men på et nordisk forsvarsministermøde i Helsinki i december 2013 blev det besluttet at forlænge indsatsen. Det glæder den danske militærrådgiver.

- Op til ministermødet afleverede vi vores anbefalinger til den fremadrettede støttevirksomhed i regionen, og det er meget glædeligt at se, at man har besluttet at samarbejdet skal videreføres. Samarbejdet fortsætter nu indtil udgangen af 2015 med mulighed for fortsat nordisk støtte derefter, siger Jørn E. Rasmussen.

Men hvad en eventuel nordisk støtte skal bestå i efter 2015 er endnu uvist.

- Det er planen, at Eastern Africa Standby Force skal være fuldt operationel ved udgangen af 2015. Om der derefter vil være behov for støtte afhænger i høj grad af, hvad vores afrikanske kollegaer selv mener. Vi må tage udgangspunkt i, hvad der er behov for, og hvor langt vi er kommet. Men der er ingen tvivl om, at vores rolle til den tid vil være en anden, end den er i dag, siger Jørn E. Rasmussen. ■

Den danske militærrådgiver i NACS, oberst Jørn E. Rasmussen, interviewes af den lokale presse i Rwanda i forbindelse med et nordisk arrangeret SAR-kursus i Rwanda.

AFGHANISTAN

ISAF 17 klar til Helmand

Et års træning sluttede med to ugers storstilet øvelse i Oksbøl for ISAF 17. Danmarks næste hold er i disse dage ved at rykke til Afghanistan.
Foto: Henning Jespersen-Skree

Besætningen om bord på Esbern Snare øver sig i beskyttelse mod kemiske stoffer. Foto: Kim Jacobi Hansen / ESSN

HÆRSPECIALISTER ARBEJDER PÅ ESBERN SNARE

Et CBRN-hold fra Ingeniørregimentet har skiftet land ud med vand. Holdet bidrager med ekspertise og ressourcer til Søværnets støtteskib Esbern Snare, der er en del af Operation RECSYR i Syrien.

AF IBEN YDE / MILITÆRJURIST

CBRN Den velkendte jyske landjord er blevet skiftet ud med gråt stål og et gyngende Middelhav for det syv mand store CBRN-bidrag fra 3. Konstruktionsbataljon ved Ingeniørregimentet. Holdet, der består af eksperter i håndtering af kemisk, biologisk, radiologisk og nukleart materiale, deltager i Operation RECSYR sammen med støtteskibet Esbern Snare. Operationen er danskleddet og har til formål at fragte kemiske stoffer væk fra Syrien.

Flere ressourcer

Efter ankomsten til Esbern Snare i decem-

ber har CBRN-holdet, der er ledet af Bjarke Lillelund Skov, fået selskab af mere ekspertise og flere ressourcer i form af to eksperter fra Beredskabsstyrelsen samt et finsk CBRN-bidrag. Dermed er det samlede hold vokset fra syv til 16 mænd og kvinder og tilsvarende i ekspertise.

Sammen holder holdet kontrol med den last af kemiske stoffer, der skal om bord på fragtskibet Ark Futura, hvor fra den fragtes til forskellige destinationer og destrueres.

Skræddersyede procedurer

Det kan være svært at omstille sig fra land til vand. Men med omfattende CBRN-øvelser på skibet og to afhentninger af last i den syriske havneby Latakia er det på kort tid lyk-

kedes holdet at omstille sig og få skræddersyet alle procedurer til det maritime miljø.

Sammen med skibenes besætninger og de øvrige specialbidrag, der bidrager til Operation RECSYR, er de klar til at rykke ind, når næste last af kemiske stoffer står klar i Latakia.

Uddanner besætningen

Endvidere har holdet uddannet besætningen på Ark Futura i at sikre skibet og dem selv i tilfælde af, at det værst tænkelige skulle ske. Om bord på et skib er det nemlig særligt vigtigt, at besætningen er i stand til at gå i højeste CBRN-beredskab i løbet af meget kort tid. Dele af skibet lukkes fuldstændigt af, så besætningen kan blive afskær-

met mod et giftigt udslip.

Søren Romvig Jensen er oversergent og CBRN-gruppens ekspert i dekontaminering. Ifølge ham har den største udfordring ved operationen været at overføre de skrappe krav og sikkerhedsprocedurer fra landjorden til det maritime miljøes særlige forhold. Og så selvfølgelig det at skulle tilpasse sig livet til søs i øvrigt, hvor pladsen er begrænset, underlaget gyngende og kultur samt sprog fremmede for en hærmand.

Det er første gang, danske soldater indsættes i en CBRN-funktion i international sammenhæng. ■

KEMISKE STOFFER FJERNES

Det syriske regime har sagt ja til, at FN og OPCW – organisationen mod kemiske våben - transporterer kemiske stoffer ud af Syrien. Det er en helt ny type opgave for de danske soldater, der deltager i operation RECSYR.

AF KENT HANSEN / SOK

SYRIEN Støtteskibet Esbern Snare, der siden oktober 2013 har været indsat i NATOs antipiraterioperation Operation Ocean Shield ud for Østafrika, fik i december en helt anden ordre. Fra at have jagtet pirater, skulle besætningen pludselig og med kort varsel gøre sig klar til en helt ny og anderledes opgave og sejle mod Middelhavet.

- Det hurtige skift fra en operation i Det Indiske Ocean til en operation i det østlige Middelhav viser den store fleksibilitet, flådestyrker besidder. Flådestyrker kan hurtigt indsættes i en opgave med ét særligt fokus – i dette tilfælde anti-pirateri – og hvis situationen ændrer sig, trækkes ud og indsættes igen et helt andet sted i en helt anden opgave uden behov for en ny operativ klargøring eller stop i hjemmehavn, siger kontreadmiral Frank Trojahn, chef for Søværnets Operative Kommando.

Det oplevede kampinformationsgast Mikkel Høybye Iversen også.

- Mit arbejde i Operation Ocean Shield handler om at overvåge små hurtiggående både og at være klar, hvis der skulle komme nødopkald fra skibe, der ligger i områder, hvor der er pirataktivitet. Det var helt specielt at skifte fra det til at skulle holde kæmpe russiske og kinesiske skibe på min radar og være en slags babysitter for transportskibene, siger kampinformationsgast Mikkel Høybye Iversen.

Samtidig blev personel fra blandt andet Hærens Ingeniørregiment, Flyvevåbnet, kemikere fra Beredskabsstyrelsen samt SKAT tilkommanderet, og der blev hurtigt sammensat en dansk-norsk task group under dansk ledelse.

- Jeg meldte den dengang dansk-norske task group klar den 19. december, og siden da er det lykkedes os at få bragt den første del af de kemiske stoffer ud fra Syrien. Styrken er senere blevet udvidet med den britiske fregat Montrose, og vi samarbejder med den russisk-kinesiske task group om løsningen af denne vigtige opgave. Endvidere har syrernes håndtering af det sikkerhedsmæssige været fuldt tilfredsstillende, siger flotilleadmiral Torben Mikkelsen, der leder den dansk-norsk-britiske task group.

Samarbejde på tværs af faggrænser

Selv om operationen egentlig blot er en militær eskorteopgave, kræver håndteringen af de kemiske stoffer mange forskellige eksperter.

- Denne opgave er meget anderledes end det, jeg kender hjemmefra. Hernede forventer jeg ikke kemikalieuheld, som jo er en af vores kerneopgaver derhjemme. Men skulle uheldet være ude, kan jeg trække på mine erfaringer fra dagligdagen, hvor jeg rådgiver ved uheld med kemiske stoffer. Derudover er de kemiske materialer, som vi skal transportere, jo noget anderledes, end vi i Beredskabsstyrelsen er vant

Vi har øvet, og så har vi øvet os, og bagefter har vi trænet og øvet noget mere. Så vi er helt klar til at gøre det her. Flotilleadmiral Torben Mikkelsen, chef for den dansk-ledede Task Group, der skal fragte kemiske stoffer ud af Syrien. Foto: Kim Jacobi Hansen / ESSN

til, da der jo er kemiske stoffer imellem, vi normalt ikke beskæftiger os med til hverdag, siger Bjørn Schmidt, der er kemiker i Beredskabsstyrelsen og indgår i rækken af eksperter.

Det er nødvendigt at kende den nøjagtige sammensætning af stofferne og risikoen ved dem. Personellet skal kunne håndtere alle former for uheld for eksempel spild af stofferne og personskader. Desuden skal de være sikre på, at containerne indeholder det, der er oplyst. Det kræver samarbejde mellem fagpersonel fra alle tre værn og civile myndigheder.

- Som udsendt fra Hæren er det en noget anderledes opgave, end vi er vant til. Herude er der et helt naturligt fokus på CBRN-tjenesten, som jo ikke har været det mest prioriterede i en årrække noget sted i Forsvaret. Derfor er det godt at opleve, at man på så kort tid kan få det hele til at fungere på tværs af værn-forskelle og på tværs af civile myndigheder og andre nationer, siger kaptajn Bjarke L. Skov fra Hærens Ingeniørregiment. Han er leder af CBRN, der håndterer alle former for uheld med kemiske, biologiske, radioaktive og nukleare stoffer.

Fortrøstningsfulde

Den overordnede ledelse af operationen og koordinationen på tværs af myndighe-

der, nationer og internationale organisationer gennemføres fra Søværnets Operative Kommando i Brabrand, Aarhus. Det er her fra, kontreadmiral Frank Trojahn styrer operationen og koordinerer med andre myndigheder. I operationsområdet assisterer Torben Mikkelsen af en maritim stab, som har haft mange lange dage, siden operationen begyndte.

- Jeg er fuld af fortrøstning med hensyn til at få stofferne ud – flådestyrkerne er i hvert fald så forberedte og klar, som vi overhovedet kan blive, siger Torben Mikkelsen.

Operationen har fra begyndelsen krævet fleksibilitet og samarbejde mellem de forskellige faggrupper og internationale deltagere.

- Når det kommer til stykket, så har de der sømænd jo samme tilgang til opgaven, som vi har, nemlig at den skal løses – også selv om gulvet herude hedder ”en dørk” og skraldespanden ”en skidt-pøs”, siger Bjarke L. Skov.

- Der har været lidt bump på vejen, men mest af alt er jeg glad for at kunne sige, at jeg har været med til OP RECSYR, det er en operation, som gavner alle, kan man sige, siger Mikkel Høybye Iversen.

Bjørn Schmidt var aldrig i tvivl, da han blev spurgt, om han ville være med. Det er en chance, som han kun får en gang i livet.

- Jeg er stolt af at være med til dette lille stykke historieskrivning. ■

Læs tema om Syrien og Det Arabiske Efterår i Forsvarsavisen nr. 8 2013.

RECSYR

● Oper RECSYR er ledet af en mission opstillet i samarbejde mellem FN og OPCW, ledet af Special Adviser Sigrid Kaag fra Damascus. Missionen bygger på et mandat funderet i FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 2118.

● 19. december traf Folketinget den endelige beslutning om dansk deltagelse. Af beslutningen fremgår det, at Danmark bidrager med et fleksibelt støtteskib, op til to transportskibe, en maritim føringsstab, maritime specialstyrker, et C130J transportfly og et personbeskyttelseshold, som skal varetage beskyttelsen af den særlige koordinator for missionen, Sigrid Kaag.

● Deltagerne i den sømilitære del af operationen favner meget bredt: Søværnet, Hæren repræsenteret af CBRN-eksperterne, Flyvevåbnet med en helikopter samt hundefører og hund, SKAT, Beredskabsstyrelsen og et finsk CBRN-hold.

● De mere end 1000 tons kemiske stoffer skal være ude af Syrien og destrueret inden midten af 2014.

Flyvende afghane

I december fløj danske specialoperations soldater sammen med afghanske specialpolitiosoldater på en af deres sidste fælles operationer i Afghanistan. Operationen viste, at den afghanske politienhed efter to års dansk træning nu er klar til at stå på egne ben.

TEKST & FOTO: NICHOLAS LUNDGARD, KAPTAJN, PRESSEOFFICER, DANCON ISAF 16

TASK FORCE 7 Det er tidlig morgen i december måned i Helmands provinshovedstad Lashkar Gah. Solen tilkendegiver spagt sin eksistens med et svagt rødt lys, der skimtes henover det pigtrådsindhegnede område i den danske lejr Camp Anders Lassen.

Inde i teltene og på det lille fællesområde i lejren er danske jægersoldater fra Task Force 7 ved at gøre klar til dagens helikopteroperation med afghanske specialpolitiosoldater fra Provincial Response Company - Helmand. De danske soldaters rolle er tilbagetrukket under dagens operation. - Afghanerne har fået en bedre taktisk forståelse, og de er i stand til at gennemføre stort set alle operationer selvstændigt. Langt hen ad vejen er vi bare med som observatører og rådgivere, hvis der skulle ske noget. Men de har rigtig godt styr på opgaven og situationen, siger PF, der er patruljefører på Hold 7 ved Task Force 7.

Klar til indsættelse

I to år har de danske specialstyrker undervist og støttet de afghanske specialpolitiosoldater.

- Efter afghanske forhold har vi rykket dem rigtig meget i løbet af de to år. Da vi kom herved, kunne de stort set ikke noget uden, at vi gik forrest og fortalte dem, hvad de skulle gøre. Nu kører de ud og gennemfører selvstændige operationer og er selv lead på alting. Det, vi har lavet herved, har på ingen måder været forgæves, siger P.F.

Dagens helikopteroperation er ingen undtagelse. De afghanske specialpolitiosoldater har selvstændigt planlagt og trænet til den efterretningsbaserede operation. Men der er nerver på. De danske specialstyrker rejser snart hjem. Herefter skal afghanerne klare sagerne selv. Derfor har morgens operation et anstrøg af eksamensnervøsitet over sig.

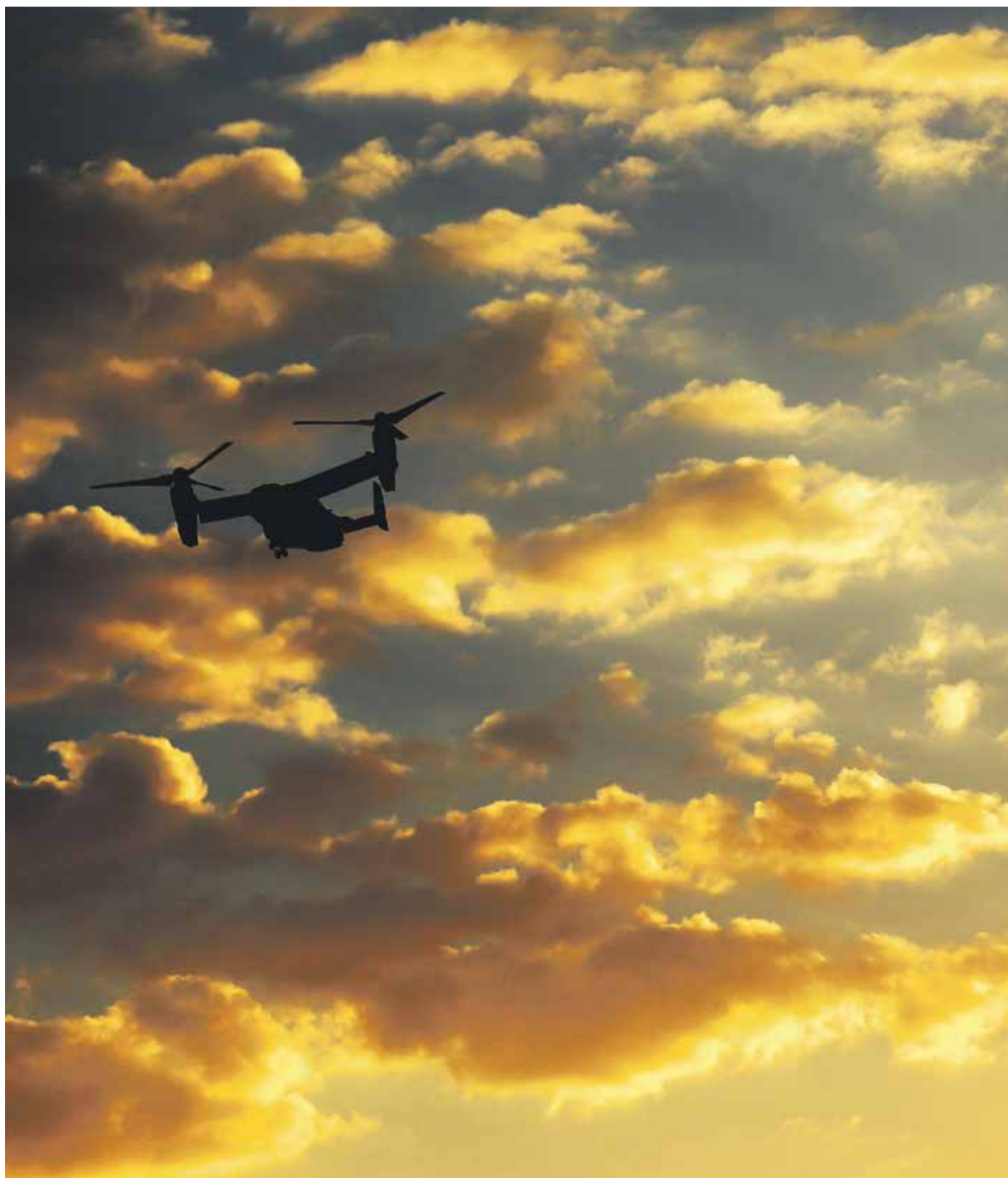
Snart er alle mand samlet på et lille grusområde ved siden af helikopterlandingspladsen, hvor firkanter lavet af markeringsstrimmel bruges til at simulere helikopterne. Her træner de danske rådgivere opsidning og afsidning i helikopterne med afghanerne.

Dagens operation foregår midt ude i ørkenen. Og operationen kræver en smidig afsidning og ikke mindst en hurtig og effektiv indramning og stillingsindtagelse, hvis målet med operationen skal lykkes.

Helikopterne kommer

Støvet hvirvler op. Vindtrykket, eller down wash, fra de to store Chinook-helikoptere gør det svært at holde balancen. Men i løbet af ganske få sekunder er de to afghanske delinger og deres danske rådgivere om bord på de britiske helikoptere. De er klar til afgang.

Inde i det Taktiske Operations Center sidder danske specialstyrker og holder øje med indkommende signaler, efterretninger og overvågningsbilleder fra droner, mens Chinook-helikopterne nærmer sig målet: En større samling

En amerikansk Osprey på morgenhimlen over Lashkar Gah. En Osprey er halvt fly, halvt helikopter og kan hurtigt flytte soldater og gods fra A til B.

af handlende, som holder til midt ude i ørkenen.

Fra de fjernstyrede droner kan danskerne se de to helikoptere lande. De to delinger og den danske jægerpatrulje sidder hurtigt af. Målet indrammes effektivt og de afghanske specialpolitiosoldater går i gang med at visitere de lokale afghanere, som holder til ude i området.

Imens holder de danske soldater sig i baggrunden. Klar til at hjælpe, hvis de afghanske førere på jorden har spørgsmål. Afghanerne beslaglægger flere kilo råopium, et par våben, kampveste og diverse elektronik, og i løbet af kort tid tilkaldes helikopterne for at bringe soldaterne tilbage til Lashkar Gah.

Missionen fuldført

Vel tilbage i lejren i Lashkar Gah er der smil at spore blandt både danskere og afghanere. Dagens operation er vellykket. Og den lover godt for fremtiden, når de afghanske

specialpolitiosoldater lige om lidt skal stå på egne ben.

- Takket være danskerne er vi blevet bedre dag for dag, og vi fortsætter med at træne og udvikle enheden, også efter vores danske venner er rejst hjem. Personligt har jeg lært rigtig meget af danskerne, og jeg takker dem for deres selvpofrelse og hjælp til os her i Helmand, siger O, der både fungerer som uddannelsesansvarlig og delingsfører ved den afghanske specialpolitienhed.

De danske specialstyrker har siden begyndelsen haft fokus på, at specialpolitienheden selv fik uddannet egne instruktører, så indsatsen er langtidsholdbar.

- Vi begyndte allerede for to år siden med at uddanne instruktører og specialister blandt de afghanske politiosoldater, så de senere hen kunne fungere som instruktører for egne kollegaer. Og det kan vi nu se effekten af her på Hold 7, siger M, der fungerer som uddannelsesansvarlig ved Task Force 7.

mere

OM TASK FORCE 7

● Det danske Task Force 7 blev opstillet og udsendt i februar 2012 og har bestået af jægersoldater og frømand samt støttepersonel i form af kørere og skytter fra Trænregimentet i Aalborg.

● Den 23. december 2013 var to års indsættelse i Lashkar Gah slut, og Camp Anders Lassen blev afmonteret og pakket ned. Materiel og udrustning blev herefter sendt med en DANCON-logistikkolonne til Camp Bastion. Der har i alt været syv hold specialstyrker udsendt til Task Force 7 i Lashkar Gah.

● I løbet af to års støtte og uddannelse af de afghanske specialpolisoldater har de danske specialstyrker mistet én dansk soldat. Det skete den 3. januar 2013, da René Brink Jakobsen blev dræbt af en improviseret sprængladning under en fælles operation med afghanerne.

● Den danske lejr, Camp Anders Lassen, var opkaldt efter den danske krigshelt, der efter sin død, som den eneste dansker modtog Victoria korset for sin indsats på britisk side under Anden Verdenskrig.

Scan QR-koden
og læs mere om
Task Force 7

De danske jægere fungerer som rådgivere og sikkerhedsbefalingsmænd for de afghanske specialpolisoldater på skydebanen i Lashkar Gah.

En dansk jægersoldat venter på pick-up efter endt operation i ørkenen.

De afghanske specialpolisoldater på vej ud til målet i ørkenen i en Chinook-helikopter.

Flyveklare afghanere

Både danskerne og afghanerne ved, at der trods to års træning både er erfarne og mindre erfarne politisoldater. Alligevel tror de alle på, at de afghanske specialpolisoldater med de rigtige muligheder for læring og ikke mindst den rigtige holdning hos den enkelte politisoldat, også i fremtiden kan løfte vigtige sikkerhedsopgaver i Helmand-provinsen.

- Jeg har en rigtig god mavefølelse med at forlade dem nu. De er flyveklare. Forud for de seneste par operationer, som de har gennemført, har de ringet i forvejen og hørt, om vi ville med. Når vi har spurgt dem om, hvorvidt det nu også var nødvendigt, har de sagt 'nej, men det er hyggeligt, når I er med!'

Og det siger jo i virkeligheden alt om, at de afghanske specialpolisoldater i Lashkar Gah er klar til at stå på egne ben, også efter vi har forladt Helmand, siger PF, patruljefører på Hold 7 ved Task Force 7. ■

JAPANERNE KOMMER

Nytænkning i Hæren og i Forsvarets Materieltjeneste har ført til indkøb af 128 styk Nissan Navara.

AF FLEMMING DIEHL / FMT

KØRETØJ

Det er kun nummerpladen, der afslører, at de nye Nissan Navara er militære køretøjer. For de har intet særligt militært udstyr, og de er heller ikke grønne, men sorte. - Det er virkelig en hyldevare, og de er ikke specielt tilpassede til Forsvaret. Indkøbet er en konsekvens af nytænkning i Hærens Operative Kommando og Forsvarets Materieltjeneste, siger ingeniør Kenneth Vestergaard, der er den tekniske systemansvarlige i Materieltjenesten.

Kenneth fortæller videre, at indkøbet er sket i forbindelse med udfasningen af nogle ældre køretøjer af typen Mercedes 240 GD, hvor man har set på, om det fremtidige behov for køretøjer har ændret sig. Konklusionen har været, at særligt Hæren har brug for nogle køretøjer, der primært skal bruges til Hærens Basisuddannelse (HBU). Idet de primært skal bruges til uddannelse og ikke bruges ved udsendelser, så var det konklusionen, at helt civile og billigere køretøjer godt kan klare opgaven.

Hurtig bestilling og levering

- Nu er det vigtigt for mig at påpege, at Nissan Navara ikke er en erstatning for Mercedes 240 GD. De har slet ikke de samme egenskaber i terræn og skal heller ikke have den samme militære udrustning. Men de skal for eksempel bruges af delingsførere i et HBU-kompagni, hvor der er plads til en chauffør og fire passagerer, fortæller Kenneth, der kan berette, at beslutningen om indkøb af de 128 køretøjer blev truffet i sommeren 2013, og leveringen skete allerede i december.

- Det gik ret hurtigt, og det er fordi, at det er en 100 procent hyldevare, og så er de indkøbt på en eksisterende rammeaftale hos Statens og Kommunernes Indkøbs Service A/S, og vi er gået efter den billigste pris. ■

FAKTA

- Hæren får 100 Nissan Navara. De 28 øvrige går til andre værn.
- Bilerne leveres med plads til en chauffør og fire passagerer, samt med et forstærket lad med hardtop.
- Nissan Navara har en 2.5 DCi motor med 190 hk, bilen har firehjulstræk med mulighed for at tilkoble spær i henholdsvis længderetningen og på bagaksel.

Nissan Navara er ligesom de nye skibsbaserede Seahawk-helikoptere købt som en hyldevare. Foto: Bjarke Zoffmann Therkildsen

Radartårne

Tre radartårne med tilsammen 1000 tons beton og 500 tons stål er blevet lagt ned ved Skovhuse ved Vordingborg. Tårnene stammer tilbage fra starten af Den Kolde Krig og blev lagt ned med sprængstof, så de ikke endte med at falde sammen af sig selv. Foto: Rune Dyrholm

PLADS TIL HELIKOPTERNE

I en hangar på Flyvestation Karup har tømrere bygget en nøjagtig model i spånplader af agterenden på Forsvarets inspektionsskibe. Modellen skal bruges til at finde ud af, hvordan inspektionsskibene skal bygges om, så de nye maritime helikoptere, Seahawk, kan være i skibenes hangar og på helikopterdekke.

TEKST OG FOTO: PERNILLE KROER / SOK

INSPEKTIONSSKIBE Der dufter af friskt træ i Shelter 274 på Flyvestation Karup. Her tårner en nøjagtig kopi sig op af helikopterdek og hangar på inspektionsskibene. De første Seahawk leveres i løbet af 2016, og til den tid skal Søværnets helikopterbærende skibe være ombygget til, at de nye og større helikoptere kan lande på skibene og være i skibenes hangar. Her er særligt ombygningen af inspektionsskibene af Thetis-klassen en udfordring. Det skyldes, at skibenes hangarer i dag ganske enkelt er for små til at kunne rumme Seahawk'en. Dette stod allerede klart i forbindelse med beslutningsprocessen om, hvilken type maritim helikopter Forsvaret skulle anskaffe.

Kan se, om idéerne virker

For at løse opgaven besluttede ledelsen af projektet at lade tømrere bygge en fuldska-lamodel i spånplader af skibstypens helikopterdek og hangar. Desuden har tømrerne skåret et nøjagtigt omrids i spånplader af en Seahawk, der står i modelskibets hangar. - Vi har bygget modellen, fordi der er så mange faktorer, der spiller ind, og med modellen kan vi se, om vores idéer virker. Det er vigtigt, at vi gør tingene rigtigt første gang. Gør vi ikke det, forsinkes og fordyres projektet. Desuden er det meget billigere at ændre i træ end i stål, siger kommandørkaptajn Stig Kastberg, der er leder af projektet.

Modellen er bygget med en præcision på +/- én centimeter, så der er sikkerhed for, at ændringerne i hangaren passer til de rigtige skibe. Idéen er at møblere om på materi-

ellet i hangaren og at bygge om på dækket nedenunder for at gøre plads til det materiel, der ikke kan være i hangaren. Desuden skal helikopterdekke forstærkes, og der skal fortages andre mindre ændringer.

Brugerne er med

De nye og større helikoptere skal ikke bare kunne være i hangaren. De skal også kunne serviceres fra begge sider. Samtidig kræver Seahawk'en meget mere værktøj, flere reservedele, mere udstyr til fuel og ekstra rotorblade end de nuværende Lynx-helikoptere. Desuden skal der være plads til at komme forbi helikopteren, blandt andet med en arbejdsplatform. Og på helikopterdekke skal mandskabet kunne komme til helikopteren, for eksempel i tilfælde af havari. For at løse udfordringerne bedst muligt er repræsentanter fra brugerne med i projektgruppen. Det vil sige repræsentanter fra Eskadrille 723, 1. Eskadre og Projekt-kontor skibsbaserede helikoptere, samt Helikopterwing Karup, Flyvertaktisk Kommando og Søværnets Operative Kommando. Derudover involveres andre løbende i projektet, for eksempel helikopterpiloter, teknikere og skibschefer, hvis arbejde påvirkes direkte af ombygningen.

Oversergent Teddy J. Hansen fra Eskadrille 723 er med i projektgruppen, der mødes ved modellen hver fjortende dag. Han har sejlet i 15 år og flyver med LYNX-helikopteren.

- Det er et kæmpe puslespil med mange brikker, og vi har ikke alle brikkerne endnu. Den her måde er den eneste rigtige at gøre det på, siger Teddy J. Hansen.

Den endelige model af inspektionsskibene skal være klar i marts, hvorefter ombyg-

Modellen af helikopterdek og hangar på et inspektionsskib er opført i størrelse 1:1.

ningen skal testes. For eksempel skal det afprøves, hvordan helikopteren kan trækkes ud og ind af hangaren, hvordan man kan komme til helikopteren under havari, og hvordan ombygningen fungerer i forhold til besætningens sikkerhed. ■

TIDSPLANEN

● Foruden på inspektionsskibene skal der også foretages mindre ændringer på de øvrige skibe, der kan have en helikopter om bord. Det drejer sig om fregatterne, støtteskibene og inspektionsfartøjerne af Knud Rasmussen-klassen. Sidstnævnte har dog ikke hangar, men kun helikopterdek.

● Tidsplanen for ombygningen af skibene strækker sig fra 2014 til 2018 og følger planen for, hvornår Seahawk-helikopterne leveres.

Bare 580 gram vejer den nye bærbare radio, som i fremtiden skal sikre kommunikationen mellem gruppefører og delingsfører. Foto: Ole Bo Jensen

NAJNE NUL – NY FREMTIDSSIKRET RADIO

Hjemmeværnet får de samme grupperadioer, som Forsvaret har. De er både lettere at bære og enklere at anvende, men rummer samtidig mange nye funktionaliteter.

AF CHARLOTTE BAUN SENHOLT / HJEMMEVÆRNET

RADIKOMMUNIKATION Bare 580 gram vejer den nye bærbare grupperadio, Secure Personal Radio (SPR), som i fremtiden skal sikre kommunikationen mellem Hjemmeværnets gruppefører og deres delingsfører, når de er på øvelser eller er indsat. - Jeg er overbevist om, at hjemmeværnssoldaterne bliver ellevede med SPR-radioen, som er både handy og let at

betjene, siger Anne Kristensen, der er Hjemmeværns-kommandoens ansvarlige sagsbehandler for anskaffelsen af kommunikationsmateriellet.

SPR-radioen erstatter den væsentlig tungere grupperadio PRC371, der med sine hele 14 kilo har været tung at slæbe rundt på oven i al den øvrige udrustning.

SPR-radioerne udleveres først, når de er blevet programmeret, og modtagerne har fået den nødvendige brugerud-dannelse. De vil tidligst ske fra omkring 1. april 2014. ■

GEN- OG OMTAGNING AF MILITÆRT PERSONEL

Sammen med myndigheder og chefer arbejder FPT på at finde passende stillinger til medarbejdere på gen- eller omplaceringslister.

AF FORSVARETS PERSONELTJENESTE

PERSONELTILPASNINGER FPT's arbejde med at mindske antallet af medarbejdere, der står på gen- og omplaceringslister, fortsætter i 2014. - Reduktionen i antallet af medarbejdere på gen- og omplacering skrider godt fremad, men det kræver fortsat en særlig indsats, vilje til samarbejde, og helhedssyn hos den enkelte medarbejder, i FPT, i myndighederne, og i Forsvarets chefgruppe, når de sætter holdet, fortæller oberstløjtnant Carsten Hasenfuss, der er chef for Bemandingsafdelingen i FPT.

Omplaceringslisten består af de medarbejdere, hvis stillinger er blevet ændret eller nedlagt som følge af den forligsbestemte organisationstilpasning. Genplaceringslisten er en oversigt over de medarbejdere, der afslutter tjeneste i tidsbegrænsede stillinger og endnu ikke er kommet i betragtning til en ny stilling.

Det kan for eksempel være medarbejdere, der vender hjem fra en udstationering i udlandet.

- For langt de flestes vedkommende er det tilfældigheder, der har gjort, at man er havnet på gen- eller omplaceringsliste. Det er derfor også meget væsentligt at understrege, at det ikke er ukvalificerede medarbejdere, der er på gen- og omplaceringslisterne. Den vildfarelse har desværre fået fodfæste enkelte steder, siger oberstløjtnant Carsten Hasenfuss.

Hvis man som medarbejder er placeret på gen- eller omplaceringsliste, er det vigtigt at være aktiv og søge de stillinger, man er kvalificeret til og har interesse i. På den måde opnår man maksimal indflydelse på, hvor og hvad man skal arbejde med i sin næste stilling.

Fra jobbank til ny stilling

I takt med at medarbejdere på omplaceringslisten tilbydes andre stillinger, og genplaceringslisten får en

overskuelig størrelse, vil FPT oprette en jobbank som indeholder medarbejdere fra begge lister.

Medarbejdere vil altså stå i jobbanken på baggrund af de forligsbestemte personeltilpasninger, eller fordi de ikke har kunnet få en stilling gennem ansøgning og skal have støtte til at få en ny stilling.

Når en stilling skal i opslag, vil FPT som det første undersøge, om der er kandidater i jobbanken, der matcher stillingens kompetenceprofil. Hvis der findes en eller flere kandidater, kan FPT i dialog med myndigheden besætte stillingen, der dermed ikke bliver slået op. For myndigheden kan det være positivt at få en ny medarbejder hurtigere end forventet. Men det har samtidig den konsekvens, at chefen ikke kan sætte holdet gennem opslag og ansøgning, ligesom andre medarbejdere ikke får mulighed for at søge stillingen. Derfor er hensigten, at der er så få medarbejdere som muligt i jobbanken. ■

PERSONLIGE TILLÆG FORHANDLES MED CHEFEN

Personlige tillæg for medarbejdere under CS og HOD har hidtil været forhandlet mellem medarbejder og udstikker i FPT. Som følge af den nye HR-strategi forhandles tillæggene fremover mellem medarbejderen og chefen.

AF FORSVARETS PERSONELTJENESTE

TILLÆG Med det nye bemandingssystem skal militære medarbejdere selv søge job. Derfor indgår forhandling af personlige tillæg også som en del af ansøgningsprocessen.

- Forhandling af tillæg er en naturlig del af chefvirket. Det giver rigtig god mening, at det er den daglige leder, der kender medarbejderen, der også forhandler tillæg, siger kommandør Henrik Ryberg, der er chef for Bemandingsdivisionen i FPT.

Hvis medarbejderen bliver beordret ind i en anden stilling, opretter medarbejderen som udgangspunkt sit personlige kvalifikationstillæg.

Samme forudsætninger som før

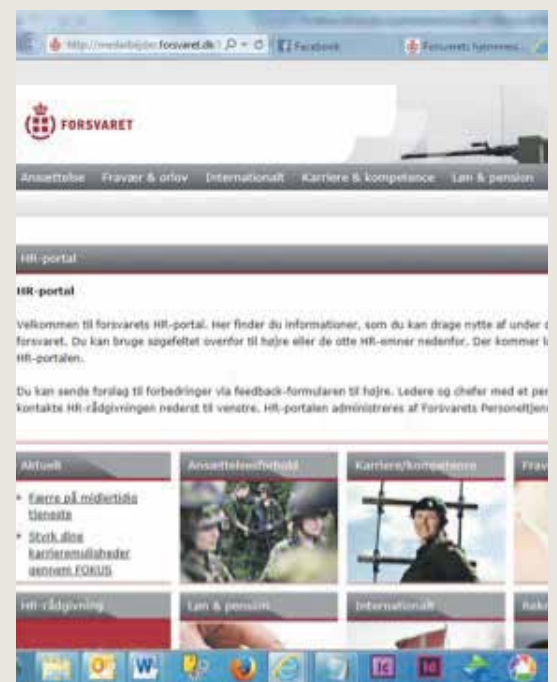
Forudsætningerne for at forhandle et personligt tillæg er ikke ændret. Det er fortsat medarbejderens kvalifikationer, og hvordan de anvendes i den konkrete stilling, som honoreres. For resultater og særlig indsats i løbet af året kan forhandles engangsvederlag via tillidsrepræsentanten.

Du kan læse mere i artiklen Personligt kvalifikationstillæg på HOD og CS aftaleområde på HR-portal/Løn & pension. ■

HVEM ER CHEFEN?

I forhold til forhandling af tillæg defineres chefen for medarbejdere under HOD som den stedlige NIV III-chef. Forhandlingen kan også foregå længere nede i organisationen, hvis den lokale ledelse og tillidsrepræsentanten ønsker og aftaler det. For medarbejdere under CS er chefen den stedlige NIV III-chef eller ansvar 4-chefen.

I den operative struktur er det enkelt at "udpege", hvem der er "chefen" ved NIV III og ansvar 4. I stabe, på værksteder, ved tjenester og lignende kan disse betegnelser være lidt vanskeligere at definere. Det skal derfor "oversættes" ved de enkle myndigheder, hvordan forhandlingerne tilrettelægges på netop deres tjenestested. Nogle steder giver det derfor god mening, at det er den daglige chef fx sektionschefen i stedet for afdelingschefen, der forhandler tillæg.

To bliver til en

HR-ORGANISATION: De to bemandingsafdelinger i FPT har samlet kræfterne i en ny afdeling, der skal håndtere rekrutteringsprocesserne i det nye bemandingssystem. Den nye bemandingsafdeling er organiseret efter Forsvarets hovedfunktionsniveauer for eksempel M/C400, samt to sektioner der varetager henholdsvis bemanding til INTOPS og specialiserede områder i Forsvaret.

Ændringen har primært betydning for de interne processer og medarbejdere i FPT. For myndigheder og chefer er de vigtigste indgange til FPT fortsat HR-portal, HR-rådgivningen og for niveau II-cheferne det lokale FPT-partnerelement. ■

Brian Svendsen, der fik jobbet i ARRC, havde i tre år gjort tjeneste ved Institut for Militære Operationer på Forsvarsakademiet, da han sagde jobbet op.

Afslaget har fået Jesper Dueholm Rasmussen til at overveje, hvordan han skal søge job næste gang.

VINDER ELLER VRAGET

Ansøgerne oplever det som tidskrævende og stressende at søge job. Og der er kun én vinder: Ham eller hende, der får jobbet.

TEKST OG FOTO: PERNILLE KROER / SOK

BEMANDINGSSYSTEM Det kan være et mulehår, der skiller nummer to fra nummer ét i ansøgerfeltet om et job. Men i konkurrencen er der hverken sølv- eller bronzemedaljer. Der er kun en guldmedalje.

Det føles fantastisk for dén, der får jobbet, og træls for dem, der bliver vraget. For alle ansøgere bruger tid, energi og forventninger på at skrive ansøgning, håbe på at komme til ansættelsessamtale og blive den udvalgte. Sådan har Brian Svendsen og Jesper Dueholm Rasmussen i hvert fald oplevet det, da de søgte det samme job.

Vinderen

- Jeg fik beskeden over telefonen om, at jeg havde fået jobbet. Min første tanke var, "kan det virkelig passe?". Dagen efter ringede jeg til Forsvarets Personeltjeneste for at høre, om det kunne være rigtigt. Og så fik jeg svar over telefonen. Det var obersten fra Allied Rapid Reaction Corps, der ringede til mig.

Sådan siger Brian Svendsen, da han fik at vide, at han havde fået jobbet som maritim planlægger ved ARRC, hovedkvarteret for NATOs reaktionsstyrker i Innsworth, England.

Stressende og tidskrævende

Jobbet i NATO-hovedkvarteret var det fjerde, Brian Svendsen havde søgt siden i sommer. I dag kan han se, at han har lært meget, siden han første gang googledede sig til, hvordan man skal skrive en god ansøgning, og hvordan man forbereder sig til en samtale.

- Det er enormt stressende og tidskrævende. Man sætter sig op til at skrive ansøgningen, opdatere sit CV, forberede sig til at komme til samtale og tale med andre, der har haft jobbet.

Men de gange, jeg har søgt job, har jeg lært meget. Jeg er blevet bedre til at sælge mig selv. Og så er det min erfaring,

at det kræver bundærlig selvindsigt at skrive en ansøgning. Dine kompetencer skal passe præcist til jobbet, ellers kan du være sikker på at få afslag.

Løber en risiko

Selv om Brian Svendsen denne gang fik jobbet, er han på flere punkter skeptisk over for den måde, ansøgersystemet fungerer på.

Brian Svendsen er beordret til jobbet i England for fire år. Herefter skal han hjem og skrive ansøgninger igen. Derfor mener han, at et "ja" til et internationalt job også betyder, at man løber en risiko.

- Det er ikke til at vide, om dem, der ikke fik jobbet, faktisk har vundet på den lange bane. Det er jo ikke givet, at jeg kan få et job derhjemme, når min kontrakt udløber. Eller det kan være, at de jobs, der er slået op, er helt håbløse i forhold til geografi, børnenes skole og hustruens arbejde, siger Brian Svendsen.

Vraget

Jesper Dueholm Rasmussen er presseofficer i SOK. Han synes, at han har et superspændende job, men han har flere ambitioner, og han vil gerne arbejde i et internationalt miljø. Derfor søgte han stillingen som maritim planlægger ved ARRC i Innsworth, England. Han sendte også sin ansøgning, fordi han syntes, at hans kompetencer passede til profilen i jobbet. Men han fik afslag. Faktisk kom han slet ikke til samtale.

- Jeg var skuffet, og jeg vænner mig aldrig til at få afslag. Men jeg måtte erkende, at de, der var til samtale, var meget kvalificerede. Jeg synes selv, at mine kompetencer passede rigtig godt til stillingen, men min profil var anderledes end Brian Svendsens, der fik jobbet. Det har lært mig, at den ansøgning, jeg havde skrevet, enten ikke viste mine kompetencer i tilstrækkelig grad eller ikke matchede profilen i stillingen.

Tvunget til også at søge ud af Forsvaret

Jesper Dueholm Rasmussen vil fremover gå mere målrettet efter jobs, hvor hans baggrund gør, at han kommer i betragtning. Og hvor han kan bruge sin erfaring og udvikle sig i forhold til sine ambitioner. For han søger igen.

- Jeg er interesseret i at udvikle mig, så jeg er nødt til at holde et tempo med et nyt job hvert andet til fjerde år. Med den nye HR-strategi er jeg tvunget til at overveje, hvordan jeg kan realisere mine ambitioner, og jeg er tvunget til at søge både i og uden for Forsvaret. Jeg kan godt forestille mig et job uden for Forsvaret, hvor jeg så kan komme tilbage i et job, hvor jeg kan bruge de kompetencer, jeg har fået i jobbet udenfor. Jeg vil gerne bruge mine evner max. ■

CHEFENS MENING

Chef for instituttet Hans Henrik Møller vidste godt, at Brian Svendsen var på udkig efter et andet job. Det havde de to talt om i udviklingssamtaler. Men han var ikke klar over, at Brian Svendsen havde søgt og fået jobbet i ARRC.

- Jeg blev da overrasket, da jeg fik hans opsigelse. Men det var fint. Han havde været her i tre år og skulle videre, siger Hans Henrik Møller. Det var første gang, at en af Hans Henrik Møllers medarbejdere sagde op, og hans erfaring er, at det i fremtiden kan være svært at planlægge og opretholde kontinuiteten i et job, fordi chefen ikke ved, hvornår en medarbejder siger op. Desuden kræver det mange ressourcer at skulle slå en stilling op, læse ansøgninger og indkalde til samtaler. Men der er også fordele ved det nye system, mener Hans Henrik Møller.

- En organisation har det bedst med, at der en gang imellem "løber lidt nyt blod igennem", og i forhold til tidligere, hvor chefen ikke havde så meget indflydelse på, hvem han fik i et job, så kan vi jo fremover selv vælge mellem ansøgerne.

Flere stillinger i opslag

NYT JOB: I 2013 blev Forsvarets nye bemandingssystem implementeret. Det betyder, at militære stillinger først og fremmest besættes ved ansøgning. Som medarbejder er det derfor vigtigt at overveje, hvilken retning din karriere skal tage og søge videre, når tid er. Der er gode råd og hjælp til jobsøgning på HR-portalen, og du kan sparere med din chef om relevante jobs og videreuddannelse.

I takt med at Forsvarets nye struktur kommer på plads, og behovet for beordringer bliver mindre, vil flere militære stillinger komme i opslag. Du kan orientere dig om le-

dige stillinger på www.forsvaret.dk/job, hvor du også har mulighed for at oprette en jobagent.

Beordringer og lokale tjenesteplaner

Der vil fortsat blive beordret, for eksempel når en medarbejder skal i INTOPS eller kommer hjem fra mission eller udstationering, og ikke selv har søgt og fået en ny stilling. Beordringer vil også blive brugt, hvis der trods opslag er ledige stillinger, som det er forretningskritisk for Forsvaret at få besat.

For enkelte grupper, som for eksempel yngre officerer og befalingsmænd, vil det fortsat være nødvendigt at udarbejde lokale tjenesteplaner. Formålet med de lokale tjenesteplaner er at sikre medarbejderne et grundlæggende operativt eller tekniske fundament, inden de selv vælger stillinger. Det er dog målet at holde antallet nede og perioderne korte for ikke at underminere princippet om, at ansøgning er den primære vej til en ny stilling. ■

Sygefravær bør håndteres i fællesskab

Når du først ligger syg under dynen, er det sjældent regler og lovgivning om sygefravær, der fylder tankerne. Men det kan godt betale sig for både chef og medarbejder at sætte sig ind i reglerne – særligt hvis der er tale om et længerevarende sygdomsforløb.

AF FORSVARET PERSONELTJENESTE

DÅRLIGDOM

- Manglende eller tilfældig håndtering af sygefravær kan være med til at øge antallet af sygefraværsdage eller fastholde et højt fraværsniveau, siger afdelingsleder Helle Jørgensen, der er chef for Forsvarets Sygemeldings- og Barselskontor. Hun lægger især vægt på to ting, som det er vigtigt at få mere fokus på: kontakten mellem chef og medarbejder samt samarbejdet med kommunen. Samarbejdet handler om en helt håndgribelig økonomisk virkelighed, som reguleres via dagpengelovgivningen, og som giver medarbejderen et særligt ansvar.

Kommunen med til at sikre din løn
Hvis du som medarbejder har været syg i over 30 dage, kontakter Forsvaret din kommune med henblik på at få refusion for den løn, du får under din sygdom. Sygedagpengerefusionerne er blandt andet med til at dække omkostninger-

ne til en sygevikar. Det er vigtigt, at du samarbejder med din kommune under din sygdom – for eksempel udfylder de dagpengeskemaer, kommunen sender til dig, og deltager i eventuelle møder. Ellers kan det få økonomiske konsekvenser. - Når man er syg, kan det måske virke uoverskueligt at skulle udfylde og sende en række papirer til kommunen, deltage i møder og så videre. Men det kan ikke understreges nok, hvor vigtigt det er for medarbejderen. Manglende samarbejde med kommunen kan i værste fald betyde, at medarbejderen skal tilbagebetale penge til Forsvaret på grund af mistet dagpengerefusion, siger Helle Jørgensen.

Bevar kontakten undervejs
Når en medarbejder bliver syg, er det i alles interesse, at han eller hun hurtigt kommer på højkant igen. Det er derfor vigtigt, at chefen og medarbejderen bevarer kontakten. Særligt ved længerevarende sygdom fordi medarbejderen

på den måde kan bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Det er op til chefen og medarbejderen selv at vurdere, hvor meget kontakt de skal have undervejs. Det er dog lovpligtigt, at du som chef afholder en eller flere sygefraværssamtaler med din medarbejder. I FPT Direktiv 900-1 står der, hvornår og hvor ofte der som minimum skal gennemføres samtaler i Forsvaret. Der er notatpligt til samtalerne, men der er ikke egentlige formelle krav til notatet. - Det vigtigste er, at I får en god snak og får skrevet eventuelle aftaler og forventninger ned, siger Helle Jørgensen.

Læs mere på HR-portalen

På HR-portalen under Fravær & orlov kan du læse meget mere om sygefravær herunder rettigheder og pligter, sygefraværssamtaler og refusion. Under kolonnen Chef finder du artikler henvendt specifikt til chefer og ledere. ■

Kender du reglerne om sygefravær?

LINDA LINDEGAARD ANDERSEN
assistent, FTK

Når man skal sygemelde sig, ringer man til Sygemeldingskontoret. Hvis man er længerevarende syg, skal man samarbejde med sin hjemmekommune blandt andet med henblik på at finde ud af, hvad der kan gøres for, at man kan vende tilbage på arbejde. Og hvilke ting der kan hjælpe til at bibeholde en del af ens evne til at udføre sit arbejde.

Når jeg har brug for information om sygefravær, kigger jeg i personalehåndbogen på min arbejdsplads eller på HR-portalen. ■

JULIE GRØNLUND
sergent, TGR

Jeg har aldrig haft en sygedag i min militære tjeneste og måtte spørge flere kollegaer om, hvor man melder sig syg. Konklusionen blev, at jeg ringer til Sygemeldingskontoret og dernæst min nærmeste foresatte samt kommandokontoret. I forhold til længerevarende sygefravær vil jeg tro, at jeg løbende skal have kontakt med min delingsfører, der blandt andet må se til, at mine opgaver bliver løst, mens jeg er sygemeldt.

Min information om sygefravær kommer hovedsagelig fra kollegaer, og vil jeg vide mere, kontakter jeg kommandokontoret. ■

KALLE FISKER
kommandørkaptajn, SOK

Ved længerevarende sygdom vil min arbejdsplads og kommune sørge for tiltag, der sikrer, at jeg vedligeholder og bevarer mest mulig arbejdsevne, så jeg hurtigt kan vende tilbage til arbejdet. Jeg har pligt over for både kommunen og arbejdsgiver til at deltage aktivt i kommunens indsats.

Hvis min medarbejder er langvarigt syg eller ofte er kortvarig syg, har jeg som nærmeste chef ansvaret for at kontakte og afholde sygefraværssamtaler med medarbejderen, udarbejde notat af samtalerne med mere.

Jeg finder information om sygefravær på HR-portalen. ■

ANNBERRIT OLSEN
sergent, TGR

Jeg sygemelder mig ved at ringe til Sygemeldingskontoret og ringer til min nærmeste overordnede. Derudover bør jeg ringe til en kollega, som skal tage over ved mit sygefravær eller i hvert fald sørge for at uddelegere opgaverne. Ved længerevarende sygefravær har jeg blandt andet pligt til at anskaffe en lægeerklæring, hvis kommandokontoret beder om at se dokumentation for mit sygefravær/skadefravær.

Information om sygefravær får jeg fra kommandokontoret. De er gode til at vejlede en. ■

VIDSTE DU, AT:

- Du skal syge- og raskmelde dig på tlf. 3266 3266 eller sygdom@mil.dk
- Din kommune sender dig breve i e-Boks, hvis du er længerevarende syg. Det er vigtigt, at du svarer på kommunens henvendelser, ellers kan det få økonomiske konsekvenser.
- Chefer og ledere kan få støtte og rådgivning fra Forsvarets Sygemeldings- og Barselskontor omkring håndtering af langvarige sygefraværssamtaler.

TYPER AF SYGEFRAVÆR

- Kortvarigt sygefravær: 1-7 sammenhængende sygedage.
- Længerevarende sygefravær: Mindst 7 sammenhængende sygedage.
- Hyppigt sygefravær: 4 fraværperioder inden for 6 måneder. En enkelt sygedag tæller også som en fraværperiode.
- Delvist syge-/raskmeldt: En midlertidig ordning, hvis du er fraværende mindst 4 timer om ugen. Ordningen kan for eksempel være relevant, hvis du har brækket benet og skal bruge tid på genoptræning.

Hvis du bliver syg i ferien

KRAV: Hvis du skulle være så uheldig at blive syg i din ferie, kan du eventuelt få erstatningsferie. Det kræver en egenbetalt lægeerklæring (friattest) samt, at din ferie er planlagt og tastet i DeMars. Derudover skal du huske at sygemelde dig hos Sygemeldingskontoret – for først fra det tidspunkt kan du få ferieerstatningen. Du bør også være opmærksom på, at der ikke er ret til erstatningsferie ved de særlige feriedage.

De første fem sygedage i ferieåret – sammenhængende som usammenhængende – er såkaldte karenstage, der ikke giver ret til erstatningsferie.

Læs mere på HR-portalen under Fravær & orlov. ■

3266
sygemeldingskontoret
3266

CSW DREJER NØGLEN OM

Combat Support Wing bliver lukket i løbet af 2014 som en del af forsvarsforligets besparelser. De forskellige underlagte enheder er så småt ved at blive opslugt af andre myndigheder.

TEKST OG FOTO: ATLE LIST JOHANSEN / FTK

FORLIG

Lukningsplanen for Combat Support Wing løber over det meste af 2014, men allerede i begyndelsen af det nye år blev nogle af kerneopgaverne videregivet.

- Det er den største ledelsesmæssige udfordring, der findes. Samtidigt med at vi mister medarbejdere, skal vi holde alle vores kapaciteter kørende, og det er, mens vi også går og afvikler os selv, siger oberstløjtnant Klaus Brieghel, chef for Combat Support Wing.

I januar blev Jordudstyrsværkstedet underlagt Helicopter Wing Karup, mens Hjul- og køretøjsværkstedet blev overført til Hærens Trænregiment.

Samtidigt har Combat Support Wing indgået et samarbejde med Hærens Ingeniørtropper, så construction teamet fra Flyvestationen går side om side med kollegaerne i Hæren for at lette overførslen, der vil ske i begyndelsen af september. Det samme gør CBRN-beredskabet (specialbered-

skabet for kemiske, biologiske eller nukleare katastrofer), der også vil blive underlagt Ingeniørtropperne.

Usikre medarbejdere

Til april forventes Eskadrille 615 at overgå til Telegrafregimentet, mens Fototjenesten kommer til Helicopter Wing Karup. I juni regnes der med, at hele Eskadrille 660 blive lagt under Helicopter Wing Karup sammen med Forsyningen. Samtidigt forudses parent unit-rolle også at overgå til Helicopter Wing Karup.

- Det største problem, vi har, er mangel på afklaring. Det giver en masse usikkerhed, når man ikke ved, om man har et job i den nærmeste fremtid, og der er nogen, der møder op med et jaget udtryk i øjnene. Og når det civile kommer med jobtilbud, er det forståeligt, at det ikke er alle, der er her dagen efter, siger Klaus Brieghel.

Til oktober vil det så efter planen være slut med Combat Support Wing, som siden 2006 har været fast indbygger på Flyvestation Karup. ■

Combat Support Wing består af tre eskadriller og en stab.

MODELFOTO: ISS

ISS OVERTAGER VESTDANMARK

ISS overtog 1. februar drift af kantine og rengøring i Vestdanmark. ISS overtager også arealpleje og driftsrelaterede opgaver den 1. marts.

AF SARA SVENSTRUP / FBE

Hvad betyder det i hverdagen?

På mange områder vil du sikkert ikke opleve de store ændringer. Der kan dog lokalt være områder, hvor tingene ændrer sig, fordi serviceniveauet ensrettes på tværs af tjenestesteder.

Forsvaret har udarbejdet en kontrakt, der beskriver, hvad Forsvaret gerne vil have,

ISS løser. Denne kontrakt beskriver også til hvilken standard, opgaverne skal løses.

Hvor skal jeg klage?

Forsvarets Bygnings- og Etablissemments-tjeneste (FBE) er fortsat ansvarlig for, at du får den ydelse, Forsvaret har betalt for. FBE vil gøre, hvad FBE kan for, at overgangen til ny leverandør forløber så smidigt som muligt. Desken vil ligesom i dag

være din indgang, hvis du har spørgsmål, ønsker eller klager. Derfor er det også vigtigt, at du kontakter din lokale desk, hvis der er noget, du er i tvivl om eller ikke mener, er i orden.

FBE direktør, Hans Høyer, ser frem til samarbejdet med ISS: "ISS er kommet med en rigtig fornuftig model for løsningen af opgaven, og FBE ser frem at starte det nye samarbejde". ■

Miljøcertificering til to kaserner

MILJØ: Forsvaret træder ind i 2014 med nytildelte hæderstegn. Kort før jul modtog Aalborg Kaserne og Almegårds Kaserne en ISO 14001-miljøcertificering.

Samtidig med certificeringen af de to kaserner er der også implementeret miljøledelse efter samme ISO 14001-standarder på de tre operative flyvestationer i henholdsvis Aalborg, Karup og Skrydstrup samt på Flådestation Korsør.

ISO 14001 er en standard for miljøledelse og skal blandt andet anvendes til at forebygge forurening i forbindelse med de forskellige aktiviteter, der foregår på kasernerne.

De to kaserner er blevet certificeret af Det Norske Veritas (tidligere Dansk Standard) efter besøg ved en bred vifte af funktioner på de to kaserner, lige fra administrative enheder til blandt andet værksteder og skydebaner.

I certificeringen bemærker Det Norske Veritas, at kasernerne fremstår i god orden og ryddelige, og at medarbejderne har et godt engagement og en god viden om miljøet og den påvirkning, deres aktiviteter har på miljøet.

Hensigten med en ISO 14001-certificering er, at Forsvaret løbende forbedrer sin indsats for miljøet. Derfor vil arbejdet fortsætte på de certificerede kaserner ud fra de forbedringsområder og -potentialer, der indgår i Det Norske Veritas' evaluering af miljøledelsen på kasernerne.

Aalborg Kaserne og Almegårds Kaserne er også de to kaserner, FBE har udpeget til "Grønne Etablissementer", og er dermed forsøgsplatforme for fremtidens energi- og miljøløsninger på Forsvarets etableringer. ■

FORSVARSAKADEMIET

MASTER I MILITÆRE STUDIER 2014

- forskningsbaseret videreuddannelse for officerer

Er du officer og går efter højere stillinger i Forsvaret, skal du igennem Master i Militære Studier. Uddannelsen afløser det hidtidige Videreuddannelsesstrin II for officerer og er en del af det nye uddannelsessystem i Forsvaret.

Formål

Det overordnede formål med uddannelsen er at uddanne officerer til stillinger på højeste ledelsesniveau. Uddannelsen skal videreudvikle officerernes værnssælles viden, færdigheder og kompetencer. Der lægges særligt vægt på evnen til at analysere, vurdere og træffe beslutninger, der omhandler operative, strategiske, ledelses- og styringsmæssige problemstillinger.

Det handler blandt andet om udvikling af det teoretiske fundament for militære doktriner, operationer, det militære instruments rolle i samfundet og statens virkemidler samt relevante metoder og teorier for opgaveløsning.

Deltidsstudium

Master i Militære Studier er et deltidsstudie, som er normeret til tre år og tæller 60 ECTS point. Hvert modul i uddannelsen gennemføres over ét semester (et halvt år), der afsluttes med en eksamen. For at gennemføre studiet på normeret tid vil du det meste af tiden skulle gennemføre to moduler parallelt. Uddannelsen afsluttes med et masterprojekt.

Ansøgning og studiestart

For at søge optagelse på studiet skal du sende en motiveret ansøgning ad kommandovejen til egen indstillende myndighed (niveau II) senest den 24. marts 2014. Det forventes, at alle ansøgere modtager svar senest den 26. maj 2014. Studiestart i 2014 er den 25. august, hvor de studerende samles til en uges introduktionsmodul.

Læs mere om Master i Militære Studier på www.fak.dk/MMS

ÅBNE FLEX-MODULER 2014

Stil skarpt på din videreuddannelse

Nye krige, militærhistoriens nytte, kultur i operationer, specialoperationer eller efterretning. Brug fire uger på at få dybdegående viden om et af fem militærvidenskabelige emner, som udbydes af Forsvarsakademiet den 5.-28. maj 2014.

Flex-modulerne kan ansøges af officerer på kaptajnsniveau og opefter samt akademikere. Ansøgningsfrist 3. marts .

Læs mere om flex-modulerne på www.fak.dk/uddannelse

På den anden side er vandet cirka 70 cm dybt, så man skal gøre sig umage, hvis man skal gennem nogenlunde tør. Foto: Atle List Johansen

Selvom det er koldt og vådt bliver moralen stadig holdt højt. Foto: Atle List Johansen

Tyrens kolde røvhul

Den 29. november afsluttede Flyvevåbnets værnepligtige deres værnepligt i Karup. Traditionen tro skulle de et par dage før ud på den afsluttende øvelse, hvor de skulle gennem det godt 20 meter lange betonrør bedre kendt som "Tyrens Røvhul". Det skete på dagen, hvor den første nattefrost havde meldt sin ankomst og havde fået vandet i Karups bække ned på cirka fire grader.

IT-UDDANNELSER EFTER BEHOV

Center for Digital Forvaltning udbyder nu mere fleksible IT-uddannelser. Den enkelte medarbejder kan uddanne sig i kortere perioder målrettet vedkommendes kompetencer og kvalifikationer.

AF CENTER FOR DIGITAL FORVALTNING / FAK

MODUL

De nye IT-uddannelser har ændret sig fra lange skoleforløb til kortere skoleforløb opbygget i små moduler, der enkeltstående kan afsluttes på ugebasis.

- Det sker i lyset af, at det kan være svært at undvære den enkelte medarbejder i en længere periode, samtidig med at vedkom-

mende skal bestrive nye IT-funktioner, som kræver en autorisation, svendebrev eller et kursus, siger, seniorsergent Peter L. Hadsbjerg, der er kursusleder.

Selvlærte får papir på erfaring

Det personel, der gennem årene har lært sig selv en masse om IT, bliver også tilgodeset. - Den helt store sidegevinst er kommet for de rutinerede, selvuddannede og delvist

autoriserede medarbejdere, der ved siden af den daglige tjeneste ønsker eller har behov for en autorisation eller et svendebrev, siger Peter L. Hadsbjerg.

De får efter en afklaringsstest og et interview, der afdækker deres kompetencer og kvalifikationer, lagt en handleplan. Den viser hvilke moduler, der er behov for at tage, inden de aflægger en svendep prøve.

- De kan nu være i et uddannelsesforløb i

mange korte peroder over et fleksibelt forløb. Medarbejderne kan tage et modul i et skoleforløb, hvis blot der er plads, siger Peter L. Hadsbjerg.

Et bestået modul giver et Q i DeMars, så medarbejderen oppebærer en delkvalifikation, hvis vedkommende ikke gennemfører hele uddannelsen. ■

Læs om uddannelser på forsvaret.dk/uddannelser

UDDANNELSE		ANSØGNINGSFRIST
Sprog	Sprogofficer (russisk eller arabisk)	15.3.2014
Professionel soldat	Kommunikation, Søværnet	1.5.2014
Specialstyrker	Jægersoldat	1.6.2014
Specialstyrker	Slædepatruljen Sirius	1.6.2014
Professionel soldat	Forward Air Controller	20.10.2014
Leder	Tactical Air Control Party	20.10.2014

FORSVARETS UDDANNELSER ANSØGNINGSFRISTER

Grundlæggende uddannelser som Forsvarets Rekruttering i FPT udbyder på forsvaret.dk/uddannelser

LÆS MERE OG SE ØVRIGE ANSØGNINGSFRISTER PÅ FORSVARET.DK/UDDANNELSER

OVERBLIK

Bliv mester i terrænsport

KONKURRENCE: Kan du både løbe efter kort, kaste med håndgranater og holde meget præcist styr på, hvor du befinder dig på en rute i terrænet, kan du måske blive ny forsvarmester i terrænsport. Den lille sport er en af kongedisciplinerne i den militære idræt. Forsvarsmesterskaberne i terrænsport 2014 holdes den 25. marts på Flyvestation Karup med Helicopter Wing Karup som arrangør. Find mere information om stævnet og tilmeld via FIIN. Gå ind under Forsvarets Sundhedstjeneste, Center for Idræt, Konkurrenceelementet. ■

Danmarksmestre i kajakroning

VETERANER: Kasper Thomsen og Jonas Mikael El Awsy, der er fysisk skadede veteraner, kan kalde sig Danmarksmestre i kajak-ergometerroning. De to veteraner vandt henholdsvis på 200 og 500 meter, da det første Danmarksmesterskab i kajakroning for paraatleter blev holdt i januar. Der var kun tre roere med i konkurrencen, men der blev kæmpet hårdt om medaljerne, og de to veteraner roede tider, som tegner godt for deres ambition om at kunne kvalificere sig til de Paralympiske Lege i Rio de Janeiro i 2016. De to veteraner er med i Soldaterprojektet. ■

DET DANSKE LÆGEHUS I CAMP BASTION

Sygeplejersken er de danske soldaters forbindelsesled til Camp Bastions sundhedsvæsen. Hos hende kan de få en snak, rådgivning eller blive fulgt op på felthospitalets skadestue.

AF MARTHA MADSEN / FORSVARETS SUNDHEDSTJENESTE

AFGHANISTAN

I Camp Bastion ligger der et felthospital, som englænderne og amerikanerne bemander. Det danske Forsvar har også haft læger og sygeplejersker udsendt til felthospitalet. Men de danske soldaters primære adgang til sundhedspersonale er det danske infirmeri i Camp Viking, som er den danske del af Bastion. Læger, sygeplejersker og fysioterapeuter udgør tilsammen et slags lægehus – kaldt Medical Center (MEDCEN) – i Camp Bastion.

- Jeg modtager alle, der henvender sig. Det kan dreje sig om lokale contractors, der kommer og skal have udleveret lidt cremer eller andet, tolke, vores bosniske kollegaer samt vores danske soldater, som befinder sig i den danske lejr, med et sundhedsfagligt problem, jeg skal hjælpe med. Ofte er det småskader, som de har pådraget sig under træning eller arbejdet, eller mindre medicinske problemstillinger, og de henvender sig hos sygeplejersken, fortæller Bettina, der er sygeplejerske i MEDCEN.

Rådgiveren

I MEDCEN har sygeplejersken en rådgivende rolle. Hun kan lytte og hjælpe med mindre problemer og få soldaterne videre i systemet, hvis det er nødvendigt. Hun kan sende dem til den udsendte junior medical officer (lægen) i MEDCEN, til fysioterapeuten, til tandlæge, eller hun kan – hvis de bliver henvist af junior medical officer – følge dem op på felthospitalet, så de kan få den rette behandling.

- Som sygeplejerske i medcenteret finder jeg det meget

vigtigt at være synlig i lejren, så folk ved, at de kan komme til mig og få en snak eller løst de problemer, de må have, siger Bettina.

Til daglig er Bettina Hansen behandlingsplejerske på skadestuen på Herlev Hospital, men fra september til december 2013 var hun udsendt som sygeplejerske i det danske MEDCEN. Foto: Privat

Du kommer rummelig hjem

Det er første gang, Bettina var udsendt, men hun vil gerne gøre det igen. Der er meget nyt at lære, og kulturen er meget anderledes, ikke mindst på det britiske felthospitals

emergency department – skadestue – hvor de danske sygeplejersker har mulighed at komme en gang om ugen og være en del af teamet.

- Som dansk infirmerisygeplejerske indgår man ikke i traumehåndteringen af et indkommet traume, men det er meget lærerigt at se, at den træning, vi gennemgår, fungerer, når der kommer svært tilskadekomne patienter. Samarbejdet med emergency department gør også, at tingene glider nemmere, når vi kommer med danske patienter, og vi kender arbejdsgangene, siger Bettina, der også mener, at en udsendelse kan gøre én mere rummelig som person. - Du kan bare ikke være egoist eller enspænder, hvis du skal leve og arbejde så tæt sammen med andre mennesker, siger hun. ■

FAKTA

● Forsvarets Sundhedstjeneste uddanner og udsender de sygeplejersker, læger og fysioterapeuter, der skal behandle danske soldater, når de er i mission, så sundhedspersonalet ved, hvad der venter dem.

● Bettina trænede i Danmark sammen med den sanitetsgruppe, som hun skulle udsendes sammen med, så de kunne lære hinanden at kende og vænne sig til at arbejde sammen, før de stod i Afghanistan, og det var alvor. Det samme skete, da Bettina på Vordingborg Kaserne gennemgik enkelmandsudsendelsesforberedelse og mødte flere af de mennesker, som hun i mission skulle samarbejde med i den danske lejr.

FONDE TIL STØTTE OG OPMUNTRING

Er du i en situation i dit liv, hvor du har brug for en hjælpende hånd i form af tilskud til psykologbehandling, indskud til din bolig, hjælp til efterskole til børn, idrætskørestole og lignende, så kan du søge midler hos:

Forsvarets Velfærdsfond og Den Overordentlige Invalidefonds Legat

Søg på fak@fak.dk

eller med brev til:

Svanemøllens Kaserne, Ryvangs Alle 1, 2100 København Ø

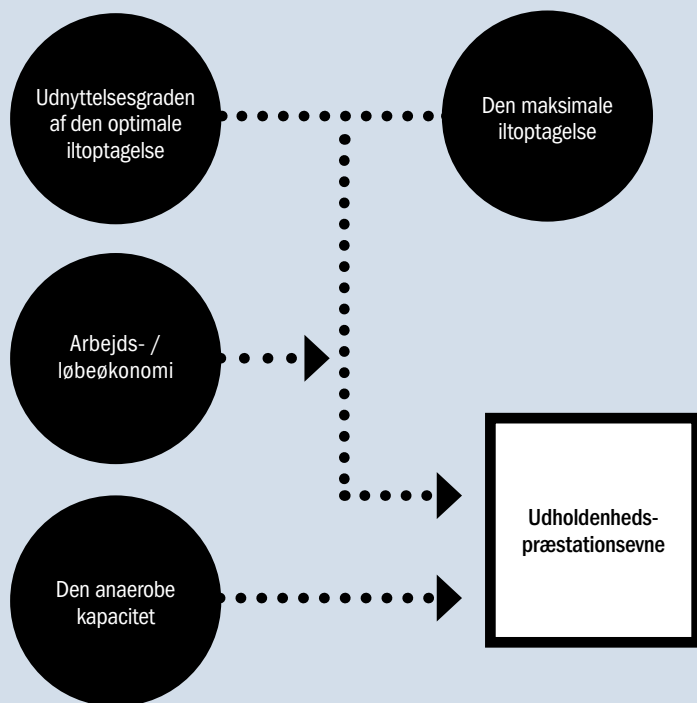
Blot du har en direkte eller mere indirekte relation til Forsvaret kan du søge fondene. Den Overordentlige Invalidefonds Legat bliver fortrinsvis uddelt til ansøgere, der har pådraget sig en fysisk eller psykisk skade som følge af tjenesten.

TRÆN MED FORSVARET KREDSLØBSTRÆNING

I fire numre af Forsvarsavisen får du konkrete træningsforslag til forbedring af den fysiske udholdenhed. Dette er forslag nummer fire.

Udholdenhed defineres som kroppens evne til at arbejde med relativ høj intensitet over længere tid (over tre minutter), hvad end det foregår som kontinuerligt eller intervalarbejde. En forbedring af udholdenheden betyder, at fysisk arbejde ved en given intensitet vil føles relativt lettere.

● TRÆNING AF "DEN ANAEROBE KAPACITET"

Billedligt talt kan du se den anaerobe kapacitet som kroppens turbomotor, der bliver slået til, når det bliver meget hårdt, men du alligevel har brug for ekstra hestekræfter. Forbedring af den anaerobe kapacitet skal trænes specifikt.

Træning af den anaerobe kapacitet er ekstremt hårdt. Efter bare ét minut gør det ondt i benene og hele kroppen skrider på, at du skal stoppe ... men lyt ikke til din hjernes konspirationsteorier, for nok er denne form for træning hård, men den er også ekstrem effektiv.

● ANAEROBE INTERVALLER

Brug kun intervaltræning for at forbedre den anaerobe kapacitet, da du ellers ikke vil kunne yde en tilstrækkelig høj intensitet. De tre tidlige beskrevne faktorer kan også forbedres ved intervaltræning. Ens for disse er, at arbejdstiden er længere end pausen, men under anaerob træning er det lige omvendt. Her skal arbejdsperioden være kortere end pausen, da intensiteten skal være meget høj.

Anaerobe intervaller designes i forhold til nedenstående retningslinjer:

1. Arbejde: pause-forholdet skal være 1: 2-6
2. Arbejdsperioden skal være fra 15-90 sekunder.
3. Den effektive træningstid bør være 2-8 minutter.

Tre eksempler på tempointervaller:

1. 12 x 15 sek. løb med 1 min pause i mellem.
2. 8 x 30 sek. løb med 3 min pause i mellem.
3. 4 x 60 sek. løb med 6 min pause i mellem.

FYSIKKEN ER GOD – FÆRDIGHEDERNE ER RUSTNE!

28 mand havde meldt sig til enkeltkæmperkursus – 12 gennemførte. Chancen for at komme igennem er ligefrem proportional med grundige forberedelser og gode færdigheder – såvel fysisk som mentalt.

AF PER B. JØRGENSEN / KAPTJAN, PRESSEOFFICER VED 1. BRIGADE

KAMPKRAFT Opklaringsbataljonen på Bornholm gennemførte i perioden 26. november til 6. december 2013 enkeltkæmperkursus.

- Generelt er den fysiske form blandt deltagerne god. Men vi kan år efter år konstatere, at de grundlæggende soldatermæssige færdigheder er for nedadgående. Det gælder helt enkle overlevelsesforanstaltninger som at bygge en bivak – når jeg spørger, hvor mange der har prøvet det, er det kun tre – fire stykker ud af 28, der markerer. Men også det at bruge kort og kompas er noget, der er ved at gå i glemmebogen, fastslår kursuslederen, kaptajn John Walther fra Opklaringsbataljonen.

Kaptajn Walther mener, at det skyldes et højt teknologisk niveau, hvor GPS'en afløser kompasset, og bivak og feltration er delvis erstattet af telte og spisefaciliteter i faste lejre i forbindelse med vort internationale engagement.

Kurset er opbygget af to moduler fordelt på to kursusuger. I uge 1 er der fokus på teknikker og færdigheder. Kursisterne skal derefter kunne bringe det lærte i anvendelse i anden kursusuge – enkeltkæmperugen.

– Tidligere brugte vi uge 1 til kontrol af kursisternes færdigheder – en slags stopprøve. Det kan vi ikke længere – vi bliver nødt til at fokusere på at få deltagerne op på et vist niveau for at være sikre på, at de får det rette udbytte af kurset. Vi vil ikke gå på kompromis med kvaliteten, siger John Walther.

Kaptajnen ser denne tendens som en indikator på, at der med fordel kunne arbejdes med nogle af de grundlæggende færdigheder ude ved enhederne.

– Hæren kan bruge enkeltkæmperkurset til at udvikle soldater, der kan gå hjem til deres egne enheder og efterfølgende være med til at løfte det generelle niveau inden for de grundlæggende færdigheder, siger kaptajn Walther. ■

Tøj og grej skal pakkes vandtæt. Bliver alt gennemblødt kan det få alvorlige følger i forhold til kampkraft. Fjerner kursisterne for meget rundt på kortet, betyder det flere kilometer i benene og mindre søvn. Foto: Per B. Jørgensen

Baglandet:

” Det trækker altid tårer at sige farvel...

Dinnie Madsen mor

AF SUSANNE BLOMQVIST / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

For tolv år siden havde delikatesseassistenten og mekanikeren fra Nyborg ingen idé om, at de skulle få Afghanistan tæt ind på livet. Men det ændrede sig, da datteren Anne i 2002 - kort efter Talebans fald - rejste til Kabul for at arbejde som sygeplejerske på et felthospital. - Det føltes som verdens ende, for vi vidste jo dårligt, hvor Afghanistan lå. Nu ved vi meget mere, og de skal ikke sige Taleban eller Afghanistan i radioen eller fjernsynet, før vi spidser ører. Børnene har jo efterhånden været med til så mange ting.

Erfaren krigsmor

Det lille galleri af missionsbilleder på køleskabet taler sit tydelige sprog: Dinnie har gennem årene fået en solid erfaring i at være mor til en udsendt. Hun har et utal af gange vinket farvel, når datteren rejste afsted med Forsvaret, Beredskabsstyrelsen og Norsk Røde Kors. Sønnen Anders har været på tre halvårs-missioner i

Helmand. Lige nu er han afsted med ISAF 16 - tidligere var han også ude på hold 5 og 11.

- Men jeg er altså ikke mere erfaren, end at jeg stadig har uro i maven, når de tager afsted. Det tror jeg altid, at jeg vil have. Det trækker altid tårer at sige farvel, selv om det er nemmere i takt med, at situationen ikke længere er helt så slem dernede. Vi har vænnet os til det, men dagligdag bliver det aldrig.

Ikke tid til selvmedlidenhed

Dinnie har fra begyndelsen accepteret, at hendes børn har valgt nogle - til tider - farlige erhverv. Så hun bakker fuldt op og hjælper gerne med at få hverdagen til at hænge sammen for Annes mand og fire børn, når sygeplejersken rykker ud i verden for at hjælpe andre. - Når man skal tage sig af børnebørnene, har man ikke så meget selvmedlidenhed. Man bliver simpelt hen brugt, og det betyder, at man ikke spekulerer lige så meget. En gang kom den ene af Annes tvillinger

og sagde: ”Mormor, jeg kan ikke huske, hvordan min mor dufter”. Så måtte vi ud i skabet og finde en af hendes gamle uldtrøjer.

Sønnen græd

Men selv om opbakningen er total, så er Dinnie fuldt ud klar over, at arbejdet i Afghanistan kan have store omkostninger og konsekvenser. To uger før Anders skulle hjem fra sin første mission i 2008, skete der noget, som har sat sig spor i familien for altid. Dinnie og Åge blev ringet op af Anne, som havde hørt, at en dansk kampvogn var ramt. Via HOK havde hun fået at vide, at Anders ikke var kommet til skade, men derudover var oplysningerne sparsomme.

- Hun vidste heldigvis, at der ikke var sket noget med Anders. Vi ventede derhjemme på at høre mere, og samme eftermiddag ringede han selv. Det er første gang, jeg har haft en grædende Anders i røret. ”Det er Jesper! Det er Jesper!” græd han. Hans kammerat var død, og

FACEBOOK

JEG LÆSER

MELLEM RØDT OG SORT JAN GUILLOU

LÆS Det tredje bind i serien om brobyggerne. Det er en blanding af fiktion og historiske begivenheder, der leder frem til anden verdenskrig, hvor man følger en velstående familie i Berlin og Sverige. Den er godt skrevet, typisk Jan Guillou, der har nogle gode personbeskrivelser og følger de historiske begivenheder.

Det var en serie, som jeg fik anbefalet af en kollega, og som jeg kun kan anbefale videre. Den minder om Giganternes fald af Ken Follett, hvis man kender den.

PERSONLIG INDFLYDELSE - DEN OVERRASKENDE SANDHED OM, HVORDAN MAN FLYTTER MENNESKER, HOLDNINGER OG PRODUKTER

Morten Münster

LÆS En bog om relationer mellem kollegaer og hvordan man kan kommunikere på forskellig vis. Den ligger meget vægt på, at relationerne ofte er vigtigere end argumenterne. At dine personlige forhold til dem, du snakker med, vægter meget højere end et vægtigt argument. Jeg faldt over den i forbindelse med, at jeg skal på officer-seminar og skal tale til de unge officerer.

[HTTP://ROKOKOPOSTEN.DK](http://ROKOKOPOSTEN.DK) < [HTTP://ROKOKOPOSTEN.DK/](http://ROKOKOPOSTEN.DK/)

LÆS Når man har brug for lidt satire :)

[HTTP://FORSVARET.DK/FTK/OMFLYVEVÅBNET/FLYDOK/PAGES/DEFAULT.ASPX](http://FORSVARET.DK/FTK/OMFLYVEVÅBNET/FLYDOK/PAGES/DEFAULT.ASPX)

LÆS Når man mangler inspiration til lidt "faglitteratur".

oberst Jan Toft
Air Control Wing

FØLG
FORSVARET
PÅ

facebook

Dinnie Madsen er 62 år, efterlønsmodtager og gift med Åge. To af deres tre børn har været udsendt gentagne gange til Afghanistan. Anne på 45 år er sygeplejerske på Alarm 112 i Slagelse, men er på rådighedskontrakt med Forsvaret. Anders på 30 år er kampvognsskytte ved JDR. Sidste år var de udsendt til Helmand på samme tid.

Foto:
Susanne Blomqvist

han var så ked af det.

Først var Dinnie lykkelig for, at det ikke var hendes dreng, der var ramt. Derefter kom tanker om den stakkels familie, som havde mistet. Og om den krævende bedrift hendes dengang 25-årige søn stod overfor. Anders fløj hjem med kisten og fik sit livs værste opgave, da den dræbte kammerat skulle bæres fra flyet og ind til den ventende familie i hangaren. En uhyggelig oplevelse, som han heldigvis kunne bearbejde med sin erfarne søster. - Jeg havde svært ved at greje, hvordan han havde det, men han snakkede rigtig meget med Anne. Vi hører tit om folk, der ikke har fået den hjælp og støtte, som de skulle have, og hvor det hele giver bagslag. Det tror jeg ikke, at vores børn kommer ud for, for de har brugt hinanden rigtig meget.

Sammen i krig

På køleskabet hænger ét billede, som Dinnie er særligt glad for. Anne og Anders i uniform. Sammen i Camp

Bastion i efteråret 2013. Anne var udsendt til det engelske felthospital og fik en periode i lejren sammen med sin bror. Det var første - og sandsynligvis eneste gang - de to var ude sammen.

- De har set hinanden en del dernede, og det var jo på sin vis dejligt og trygt. Alligevel har jeg haft en uro i baghovedet for sæt nu, at der skete Anders noget, mens hun havde vagt på hospitalet. Det ville jo være noget af det værste, der kunne ske. Den situation tror jeg også, de har talt om.

Vi er stolte

Lige nu er Anders ved at forberede sig på at afslutte missionen med hold 16, og familien forventer, at han er hjemme en gang i februar. Med den nuværende situation i Afghanistan er der ikke udsigt til flere udsendelser. Og den udsigt passer hans mor rigtig godt. - Jeg ville være glad, hvis han aldrig skulle ud igen. Men jeg ville aldrig sige til ham, at han skulle blive hjemme,

for det er hans liv, hans arbejde og hans oplevelser på godt og ondt. Det kunne jeg aldrig drømme om at stikke en kæp i hjulet på. Børnene tror på det, de laver, ellers gjorde de det jo ikke. De mener, at de kan gøre en forskel, og det er vi stolte af.

Annes udsendelser som sygeplejerske er korte og knapt så farlige, og det gør dem noget nemmere at leve med. Hun kom hjem fra Helmand i oktober og er netop rejst afsted igen. Denne gang til Filippinerne for Beredskabsstyrelsen. Og hver gang datteren rejser ud, bliver Dinnie mindet om den gang i 2002, hvor livet som mor til en udsendt var nyt og svært.

- Første gang Anne var udsendt til Kabul, sov jeg altså ikke ret meget. Da hun kom hjem, fik jeg en stof-engel, som jeg hængte oppe ved min seng. I dag har den skiftet farve og er ikke særlig køn mere, men den hænger der stadig, og den bliver ikke skiftet ud. Det gør den altså ikke. ■

MONUMENT JÆGERKORPSETS MINDESTED

2014

Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste har bistået Jægerkorpset med opførelse af et mindested for faldne jægere.

Mindestedet blev indviet 3. januar 2014 - præcist et år efter korpset modtog meddelelsen om, at jægersoldat René Brink Jakobsen, som den første jæger nogensinde, havde mistet livet i kamp.

Mindestedet ligger i tilknytning til mindelunden og består af en enkel mur opført i tegl med mindeplader i messing for de fem jægere, der gennem tiden har mistet livet i tjenesten.

Overfor muren står en solid bænk udført i en kraftig planke af eg. En sti af betonfliser leder op til mindestedet.

I alt har korpset mistet fem jægere. En er faldet i kamp, mens de øvrige har mistet livet ved ulykker i forbindelse med øvelser eller anden tjeneste.

FORSVARS KANALEN.TV

ET UNIVERS AF HISTORIER FRA DEN MILITÆRE VERDEN

KOMMENTAR

Tak for turen

Et par ord i forbindelse med min pensionering. Vi kan ikke italesætte en voldsom besparelse som en fordel. Gør man det, bliver man utroværdig. Der er intet galt med at erkende, at en 15 procent besparelse, uanset hvordan man italesætter den, vil give en mindre effekt i den organisation, der bliver tilbage.

Da vores personel bliver beskåret, bliver vores operative kapaciteter selvfølgelig også beskåret. Personel er en operativ kapacitet, men når vi så har jamret os over det, så må vi videre. Det er ikke ledelsen, der alene skal løse problemet. Det skal vi alle. Besparelsen var et massivt politisk krav, og det har vi bare at indrette os efter. Vi skal tænke ud af boksen og finde nye fremrykkeakser, så vi stadig kan løse de pålagte opgaver.

Vi må have mod og mandshjerte m/k til at være åbne og erkende, hvis noget er på vej i den forkerte retning. Der skal ikke herske tvivl om, at jeg er yderst skeptisk over for den nye officersuddannelse. Jeg tror ikke, det kommer til at virke, men jeg har før taget fejl. I sin tid mente jeg, at de centrale tjenester aldrig ville komme til at virke. Men i dag må jeg erkende, at jeg tog fejl. Det håber jeg også er tilfældet med den nye uddannelse.

Det er vigtigt, at man åbent tør drøfte udviklingen, også selv om den ikke går i retning af det planlagte. Det samme gælder det grundlæggende i den nye HR-strategi. Den blev lanceret under sloganet: 'Enhver er sin egen lykkes smed', men grundlæggende strider dette slogan mod selve ideen med de væbnede styrker i en nation. Medlemmerne af de væbnede styrker er helt afhængige af hinanden. Vi er afhængige på en måde, der ikke findes i det civile samfund og i yderste konsekvens indebærer denne afhængighed, at vi dør for hinanden.

Forsvaret er en af de mest sociale organisationer, der overhovedet findes, fordi de enkelte medlemmer undertiden kan blive nødt til at ofre sig for helhedens bedste. Denne grundlæggende idé med Forsvaret og dets virke stemmer ikke overens med den fremtidige måde, vi skal til at gebærde os på ifølge strategien.

Omvendt indebærer strategien også en forfriskende form for nytænkning, der kan være medvirkende til at optimere vores organisation. Efter min mening er denne indbyggede diskrepans den vigtigste udfordring i tiden fremover. Det kan og skal løses, men kun hvis der ofres den fornødne energi, især fra ledelsen. Der skal fortsat være nogen, der kigger på helheden.

Tak for turen og god vind fremover.

Lars Møller
oberst
Afgået chef for den internationale operationsafdeling i FKO

STAFETTEN

Ved du, hvad dine kollegaer i hele Forsvaret laver? I Stafetten stiller vi spørgsmål om dit job, og du sender stafetten videre.

NÅR HJÆLPEN HÆNGER I EN TYND TRÅD

Skibe, boreplatforme og koldt havvand er destinationerne, når en redder er på arbejde. Når SAR-helikopteren flyver ud til de nødstedte, er det altid redderen, der er den første nede og den sidste til at komme om bord igen.

AF ATLE LIST JOHANSEN / FLYVERTAKTISK KOMMANDO

REDDER – Først og fremmest så redder vi folk, men der meget mere i jobbet end det. Som redder arbejder vi jo også med patienter og hjælper med patientoverførsel, men når vi ikke er ude, så arbejder man med alt fra vedligeholdelse af helikoptere til at sidde foran computerskærmen og rode med SAP, siger Jesper RIN Jørgensen.

15 minutter om dagen og 30 minutter om natten. Så kort er beredskabet fra SOS-opkaldet kommer ind, til at helikopteren skal være i luften. Derfor er hele besætningen på døgnbemanding, når de har SAR-vagter. - Man er på vagt tre dage ad gangen, hvor man skal være klar til at rykke ud med det samme. Når vi så er afsted, sidder jeg klar med svømmeudstyr på, så jeg kan komme ud og ned på skibet eller ned i vandet med det samme, lyder det fra Jesper.

Hvad laver en redder på en EH101 SAR-helikopter?

Eftersøgninger og patientflyvninger

De danske SAR-reddere er cirka 20 mand, der enkeltvis er fordelt på tre forskellige flyvestationer: Skrydstrup, Aalborg og Roskilde tre dage ad gangen. Deres opgaver går på alt fra nødstedte i vand, patientflyvninger, hvor akutte patienter fra de mindre øer skal flyttes til fastlandet, og til evakueringer af besætningsmedlemmer, der er i fare under storm eller kommet til skade på skibet.

Mellem vagterne træner redderne i medicinsk viden, behandling af patienter og fysisk træning samt svømning for at holde deres evner ved lige.

- Vi er seks mand, når vi er ude på mission. To piloter, en systemoperatør/back up redder, en redder og en læge. Når vi skal ned til patienten, er det redderen, der er den første, der kommer ned. Derefter kommer lægen og så en bære, hvis vi er på et skib. Når vi så skal op igen, er det altid redderen, der er sidst, siger Jesper. ■

Jesper sender hermed stafetten videre til en medarbejder i JRCC - Joint Rescue Coordination Centre. ■

SAGT & SKREVET OM FORSVARET

Vores store skibe kan være deroppe i isfrit farvand samme steder, som tilsvarende flådefartøjer, krydstogtskibe og handelsskibe kan være. Og inde i fjordene og tæt under land har vi andre kapaciteter.

Chef for Søværnets Operative Kommando kontreadmiral Frank Trojahn afviser kritik af, at fregatter og støtteskibe er et fejløb, fordi de ikke kan sejle i tyk is.

Politiken

Det er løgn

En vistnok klog mand sagde engang, at der ikke findes dårligt vejr kun forkert påklædning - det er løgn. ■

Forsvarschef general Peter Bartram ved den meget regnfulde overdragelse af fregatten Peter Willemoes fra Forsvarets Materieltjeneste til Søværnet.

Dagbladet Køge

Veteraner skriver om natten

Jeg snakker med mange veteraner, som skriver til mig om natten og har brug for hjælp, så jeg har sovet endnu mindre, end jeg plejer. ■

Veteran Benjamin Yeh, der er nomineret til Årets dansker i Berlingske Tidende for sit arbejde for psykisk sårede veteraner.

Berlingske

PROFILER

FELTGENDARMERIET FYLDER 150 ÅR

Den 1. februar 2014 fejrede Militærpolitiet Feltgendarmeriets 150 års fødselsdag. Disciplin, lov og orden er fortsat kerneydelsen, men der er langt fra feltgendarmen i 1864 til den moderne kriger ved militærpolitiet i 2014.

AF SØREN LINDHARDT / HOK

MILITÆRPOLITI Den 1. februar 1864 rykkede den tyske hær over Levensåen ved Slesvig-Holsten, og efter en skududveksling med de danske grænsevagter udbrød der krig. Forud for krigsudbruddet var det blevet bestemt, at to mindre gendarmerikorps skulle slås sammen i ét samlet korps. Det blev til Feltgendarmeriet, der senere udviklede sig til Hærens militærpoliti (MP).

I dag er der efterspørgsel på MP'erne, når Hæren afholder store arrangementer, ligesom de rutinemæssigt gennemfører både adgangs- og trafikkontrol. MP'erne løser også kuréropgaver, og ikke mindst er det typisk dem, der bliver kaldt på, hvis der er mistanke om lovbrud på et af Forsvarets etablissemeter.

- I nationale operationer ligger vores værdi i den forebyggende effekt ved vores tilstedeværelse og i evnen til at efterforske og dokumentere. Når vi rejser en sag, dokumenterer vi, hvad der er sket, mens det er auditørkorpset, der rejser eventuelle sigtelser, fortæller major Ole B. Kristensen, der er chef for udviklingssektionen ved militærpolitiet.

MP på mission

På missioner i udlandet løser Militærpolitiet blandt andet livvagtsopgaver, håndtering af tilbageholdte, uddannelse og træning af lokalt politi. Men de er også med ude at løse opgaver sammen med Hærens øvrige enheder.

- Det er jo et arbejde, der sigter til at forhøje sik-

kerheden i det store hele, siger MP-sergent Staudt.

I øjeblikket går udviklingen mod støtte til Hærens reaktionskampgrupper, og ikke mindst er livvagtsopgaver efterspurgt.

På Kallesmærsk Hede ved Oksbøl er de to MP-sergenter Andersen og Staudt i gang med den sidste store øvelse, inden de rejser til Afghanistan.

- En af vores opgaver er at dokumentere sprængninger, hvis nogen kører på en mine eller en IED. Det vil sige, at vi indsamler bevismateriale, fotograferer og tager jordprøver fra stedet, som vi sender til analyse, fortæller MP-sergent Andersen.

Øger sikkerheden

Den slags oplysninger kan være det afgørende bevis, der skal bruges til at fælde en tilbageholdt, og informationerne bruges også til at skabe overblik og skærpe indsatsen mod IED'er, fordi de giver et billede af, hvilke tendenser, der gælder inden for anvendelse og fremstilling af IED'er.

- Det er vores opgave at afklare, hvad der helt præcist er sket. Dokumentation omfatter alle forhold omkring disse hændelser. Det kunne være civile, der har beskudt de danske enheder, og som derfor er blevet tilbageholdt. Det kunne også være dokumentation af en IED-påkørsel eller en hændelse, hvor danske soldater på anden vis er kommet alvorligt til skade. Det er vigtigt, at disse sager belyses objektivt af hensyn til retssikkerheden, så man hjemme i Danmark kan tage stilling det videre forløb, siger Ole B. Kristensen. ■

MP-sergenterne Staudt og Andersen (til højre) skal arbejde tæt sammen med kampvognsdelingen i Afghanistan
Foto: Karl André Pedersen, HOK

KOMMENTAR

HR-strategien et år gammel

HR-strategien kan ikke længere betegnes som en nyhed. Implementeringen har nu været i gang i et års tid, og planlægningen har været på tegnebrættet siden 2011.

Et af de væsentlige nye paradigmer er "ansvar for egen karriere", som gradvist er ved at blive til virkelighed de fleste steder. Hvis man er vant til at gå med livrem og seler, kan man stille mange spørgsmål til, om der er tænkt løsninger ind for den ene og den anden hypotetiske situation, og om der er udarbejdet risikoanalyser og plan B, hvis nu markedskræfterne ikke virker efter hensigten fra day one. Men ved et paradigmeskift som dette er det ikke muligt at have en komplet plan fra starten, og derfor må vi blive klogere og tilpasse undervejs i takt med vores erfaringer. For vi har altså ikke svar på alt – heller ikke i topledelsen.

Der arbejdes i øjeblikket på livet løs med at få det nye uddannelsessystem på plads og få alle ender til at mødes, så vi kan sikre et forsvar med kompetente soldater og medarbejdere. Samtidig skal vi have blik for at bevare Forsvaret som en attraktiv arbejdsplads med mange karrieremuligheder og -retninger. Netop med uddannelsessystemet og uddannelsesindholdet er der meget hjerteblood på spil og en stor del modsatrettede hensyn, som vi forsøger at balancere.

Et andet vigtigt område i HR-strategien er udfasning af tjenestemandsansættelsen. Denne ansættelsesform har tidligere været den helt rigtige løsning, men vi må erkende, at den binder os som organisation og står i direkte modsætning til den fleksibilitet, vi er nødt til at have som en moderne virksomhed. For det giver ikke længere mening at have et korps af personer med livslange ansættelser i Forsvaret. I en kompleks verden med et stigende antal karrieremuligheder, er det en hæmsko for medarbejderne – også dem, der i virkeligheden har haft mest lyst til at prøve sig selv af i nye sammenhænge efter mange år hos os. Og det er jo ikke en ønskelig situation.

Når den gængse ansættelsesform bliver overenskomst, uddannelsessystemet bliver mere kompatibelt med de civile uddannelser, og stillinger besættes via markedets mekanismer, tror jeg på, at den øgede fleksibilitet samlet set vil gøre Forsvaret til en mere smidig og moderne virksomhed, der er relevant og attraktiv – også om ti og femten år. Men jeg beder om jeres tålmodighed og forståelse for årsagerne til, at vi ikke bare kan rulle alle tiltag ud, så snart beslutningerne er taget. ■

Finn Hansen
kontreadmiral
Chef for Personelstaben, FKO

QUIZ GÆT EN GRAD

GRADER I FORSVARET

Soldater i Forsvaret bærer deres grad på skuldrene. Den viser hvorhenne i den militære rangorden, soldaten befinder sig.

De allerfleste af verdens militære organisationer bruger rangordner – den albanske hær, Kinas Folkets Befrielseshær og den sovjetiske Røde Hær afskaffede en overgang de militære grader, men genindførte dem, da det blev for vanskeligt uden kommando og kontrol.

SVARET FINDER DU NEDERST PÅ DENNE SIDE

1. Brigadegeneral
2. Marinespecialist

SVAR:

ORDBOGEN.COM

TIL TABLET OG SMART-PHONE

Ordbogen Online er navnet på den app, som Ordbogen.com har udviklet til iPhone, iPad, Android og Windows Phone. Log ind via WAYF.

- 1) Installér app'en Ordbogen Online på din smartphone eller tablet
- 2) Åbn Ordbogen Online
- 3) Klik på WAYF [ikonet] i nederste venstre hjørne
- 4) Vælg Forsvarets Bibliotek blandt mulige institutioner
- 5) Username + password er identisk med dit bibliotekslogin
- 6) Hvis du ikke er oprettet som låner ved forsvarrets bibliotek, så gå ind på www.fbib.dk, hvor der er link til en oprettelsesformular. Ellers ring på **3347 9525** mellem 10-17.
- 7) Nu kan du slå op i ordbogen, uanset hvor du befinder dig!

DANMARKS STØRSTE ONLINE ORDBOG
Ordbogen.com

MED ANDRE ØJNE

FOTO: MICHAEL BO RASMUSSEN

PUBLIKATIONER AKTUELLE UDGIVELSER FAK

Greenland and the New Arctic - Political and security implications of a state-building project
Dr. Damien Degeorges og kontreadmiral Nils Wang

LÆS I briefet ses nærmere på de udfordringer, Grønland står overfor i forhold til en mulig statsdannelse og landets ambition om at blive en suveræn nation med egne rettigheder.

Introduktion til Folkeret
Red. Heidi Güntelberg

LÆS Bogen er en grundlæggende introduktion til særligt udvalgte dele af folkeretten, som kan have relevans for officerers virke. Bogen gennemgår både de mere grundlæggende og klassiske emner inden for magtanvendelse og krigsførelse og den retlige regulering af konflikter i et mere strategisk perspektiv samt folkerettens rolle i det operative miljø.

MATERIALER FRA FAK
KAN BESTILLES
ELLER
DOWNLOADES
SOM PDF PÅ
FORSVARET.DK/FAK
.....

PER TONY FREDERIKSEN / HYDREMA

Overkonstabeln blev servicechef på rekordtid

Er 41 år gammel.

Roer havkajak et par gange om ugen, når vejret tillader det.

Elsker god gammeldags dansk mad.

Kører privat i en Nissan Qashqai SUV.

Chefen for Hydremas militære serviceafdeling er tidligere overkonstabel og veteran med seks udstationeringer i bagagen. På få år har han gjort lynkarriere i den nordjyske virksomhed.

AF MORTEN FREDSLUND / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

KARRIERE Egentlig skulle det blot være en mulighed for at prøve kræfter med noget andet og for at få noget mere tid med familien. Men efter et års ansættelse hos Hydrema, der producerer og markedsfører entreprenørmaskiner- og materiel, tog Per Tony Frederiksen skridtet og opsagde sin kontrakt med Forsvaret.

Det var tilbage i 2007. Per Tony, der til daglig kaldes P.T., var overkonstabel af 1. grad tog et års orlov fra jobbet som mekaniker ved Jydske Dragonregiment. I dag er han fastansat hos Hydrema som chef for virksomhedens militære serviceafdeling og 20 ansatte, hvoraf de fleste har været ansat i Forsvaret.

Han blev ansat kort tid efter en udstationering til Irak – hans sjette udstationering i alt.

- Da min enhed stod til at skulle udsendes til Afghanistan kort tid efter, jeg var kommet hjem, synes jeg, at jeg ville gå glip af mit barns opvækst. Det kombineret med muligheden for at arbejde med nye udfordringer, der havde relation til det danske forsvar, var nok den væsentligste grund til, at jeg søgte nye græsgange, siger P.T.

Fra testkører til chef på tre år

Via en kollega fik han nys om, at Hydrema var på udkig efter mekanikere til produktion af kanontårnet til infanterikampkøretøjet CV90. Efter ansættelsen fik han meget hurtigt titel af værkfører og ansvaret for at bygge produktionslinien op fra bunden.

- Efter et år hos Hydrema opsagde jeg min 60-års kontrakt med Forsvaret. Der skulle lidt tilløb til, og jeg havde ladet en bagdør stå åben, da det både er en høj grad af sikkerhed i ansættelsen og en stor tjenestemandspension, man kaster over bord. Men da Hydrema viste mig stor tillid, gav mig et voksende ansvar og hurtigt advancement, stod det snart klart, at det er dét her, jeg vil, siger P.T., der blev servicechef for 4 år siden.

Netop mulighederne for at avancere hurtigt på baggrund af de kompetencer og menneskelige egenskaber, som en medarbejder viser under det daglige arbejde, er et punkt, som Per Tony Frederiksen værdsætter hos det private erhvervsliv.

- Min stilling som chef for Hydremas militære serviceafdeling og 15-20 dedikerede medarbejdere kan sidestilles med en officersstilling i Forsvaret, hvor jeg ikke på tre-fire år ville kunne nå det samme niveau. I Forsvaret er det meget mere omstændeligt at avancere, og det er lange skoleophold og tjenesteforløb som henholdsvis sergent og officer, der er afgørende for, om man kan blive forfremmet, siger P.T.

Ansætter folk med soldaterfortid

Hos Hydrema's militære afdeling er der tradition for, at en pæn del af de ansatte har erfaring fra Forsvaret med i

bagagen. Og nu, hvor Forsvaret skal fyre medarbejdere, er P.T. ikke i tvivl om, hvor han vil rette blikket hen, hvis der bliver brug for flere medarbejdere i Støvring-virksomheden. - Forsvaret skal have nye PMV'er og nye artilleripjecer. Vi håber, at det bliver nogle af vores samarbejdspartnere, der løber med ordrene, så vi kan få del i underleverancerne og service. Det vil betyde en del nye arbejdspladser, siger Per Tony Frederiksen.

For sit eget vedkommende peger han på, at det er en oplagt fordel, at han kender til Forsvarets opbygning, organisation

- Min fortid i Forsvaret betyder, at jeg ved, hvem jeg skal have fat på, og hvornår i det militære system. Jeg kender jargonen og de mange forkortelser, og jeg ved, hvordan kunden arbejder og tænker.

og såkaldte kommandoveje.

- Min fortid i Forsvaret betyder, at jeg ved, hvem jeg skal have fat på, og hvornår i det militære system. Jeg kender jargonen og de mange forkortelser, og jeg ved, hvordan kunden arbejder og tænker. Samtidig kender både mine veteraner og jeg til forretningsgangen ude i missionsområderne, og det gør det hele lettere for alle parter. Det er der ingen tvivl om, siger P.T.

Fleksible og omstillingsparate

Servicechefen lægger ikke skjul på, at der selvfølgelig er særlige fordele ved at ansætte tidligere soldater, når virksomheden producerer materiel til netop Forsvaret.

- De er vant til at omstille sig til fremmede miljøer og er meget fleksible. De ved, hvordan man skal bevæge sig rundt på kasernerne, og når vi har folk i steder som f.eks. Afghanistan for at udføre service på CV 90 eller mineplejlen, er det en kæmpe fordel, at medarbejderne, vi sender af sted, tidligere har været udsendt som soldater. Det giver os ro i sindet, at veteranerne udmærket ved, hvilket ben de skal stå på, hvis der sker noget uventet, siger Per Tony Frederiksen, der i øjeblikket også har en PTSD-ramt veteran i jobprøvning.

- Jeg er utrolig glad for, at Hydrema er en virksomhed, der tager ansvar, når det handler om skadede soldater. Det skylder samfundet og erhvervslivet de mange soldater, der er sendt ud, fordi de folkevalgte politikere har ønsket det. Hos os ved vi, at døren stadig står åben, hvis du melder dig syg, fordi du har sovet dårligt en nat eller to, siger P.T.

Hvis det stod til ham, burde flere af Forsvarets fastansatte veteraner have mulighed for at prøve kræfter med et job på en civil arbejdsplads, som en slags "blød landing" efter en udsendelse.

- Som det er i dag, har soldater med de korte 35-års kontrakter ikke mulighed for at søge orlov. Men det ville helt sikkert være sundt, hvis man et stykke tid efter, de er kommet hjem, kunne tilbyde disse yngre veteraner luftforandring for en stund. Ikke nødvendigvis i lang tid – bare et par måneder ville uden tvivl kunne gøre megen gavn, mener Per Tony Frederiksen. ■

FAKTA OM HYDREMA

A/S Hydrema er en international koncern, som udvikler, producerer og markedsfører højteknologiske entreprenørmaskiner og -materiel. Hovedsædet ligger i Støvring syd for Aalborg.

Firmaet er grundlagt i 1959 og foruden Støvring, har Hydrema produktionsfaciliteter i Weimar, Tyskland.

Produktpaletten består af knækstyrede grave-/læsemaskiner, dumpe- re, redskabsbærer og mobilgravemaskiner.

I 1995 indgik Hydrema og det danske forsvar en aftale om udvikling og produktion af 12 stk. mineryddere.

I dag er Hydrema markedsledende indenfor minerydning og har leveret mineryddere over hele verden. Bl.a. til det indiske forsvar. Singapore har også aftaget mange enheder, og senest har US Army købt et større antal.

Da forsvaret i 2008 fik leveret 45 stk. svenskproducerede CV-9035 pansrede infanterikampkøretøjer, IKK, var det Hydrema, der havde fremstillet tårnet.

7

”
Hurtigst muligt
at få implemente-
ret besparelser og
organisatoriske
ændringer.

LASSE NYLANDER
IT-SPECIALIST, FKIT

”
At FPT og mine dyg-
tige kollegaer kom-
mer godt gennem
personeltilpasnin-
gerne i 2014. Og at
min ven og kollega
får bugt med sin
kræft.

JØRGEN ERIK FROST-RASMUSSEN
KAPTJAN, FPT

NYT ÅR

Forsvaret har de seneste år været igennem enorme forandringer. Med forsvarsforliget 2013-2017 blev der indgået en bred aftale om Forsvarets fremtid. Forliget blev indgået af alle partierne bag det tidligere forsvarsforlig, men det bragte ikke en endelig afklaring for de omkring 21.000 ansatte. De møder på arbejde til en fremtid, der er uvis: Hvor mange af kollegerne er her til næste år? Skal kasernen nedlægges? Spørgsmålene er mange, men på trods af at en del er uafklarede, så knokler de ansatte i Forsvaret videre.

”
At der også er fo-
kus på den militæ-
re fysiske træning
i operative stabe.

SSG PER VENZEL
STAB 2. BRIGADE

”
Jeg er lige flyttet
hjemme fra, så jeg
har et personligt
mål om at holde en
god økonomi.

ANNIKA HANSSON
KONTORSERVICEELEV, FORSVARSKOMMANDOEN

”
At Kystrednings-
tjenesten bliver-
mere synliggjort,
der er stadig man-
ge, der ikke ved,
hvad vi laver.

MORTEN OLSEN
STATIONSLEDER/BÅDFØRER,
KYSTREDNINGSTJENESTEN

HVAD ØNSKER DU DIG FOR 2014?

”
En afklaring af
situationen med
sammenlægning
af kommandoen
og ministeriet.

LARS HEDEGAARD GANTRIIS
FULDMÆGTIG, FORSVARSKOMMANDOEN

”
At vi når frem til,
hvordan fremti-
dens Forsvar skal
se ud.

BENTE RAVN
MAJOR, FORSVARSKOMMANDOEN

Bliv ven med forsvaret på **facebook**

